

ÅRSREDOVISNINGAR 2014

GÖTEBORGS STIFT & GÖTEBORGS STIFTS PRÄSTLÖNETILLGÅNGAR

Innehåll

- 3 Stift och församlingar tillsammans
- 4 En resa med delaktigheten i fokus
- 6 Prästlönetillgångarna förädlas
- 9 Årsredovisning Göteborgs stift
- 10 Förtroendemannaorganisationen
- 11 Förvaltningsberättelse
- 19 Resultaträkning
- 20 Balansräkning
- 22 Kassaflödesanalys
- 23 Tilläggsupplysningar/Noter
- 34 Årsredovisningens undertecknande
- 35 Revisionsberättelse

- 37 Årsredovisning Göteborgs stifts prästlönetillgångar
- 38 Förvaltningsberättelse
- 48 Resultaträkning
- 49 Balansräkning
- 50 Kassaflödesanalys
- 51 Tilläggsupplysningar/noter
- 59 Årsredovisningens undertecknande
- 62 Revisionsberättelse
- 63 Andelsägare, andelstal och utdelning

*Omslagsbild: Desmond Tutu gästar Bok & Biblioteksmässan i Göteborg i september 2014. Foto: Mikael Ringlander.
Foto på biskop Per Eckerdal: Kristin Lidell
Foton i Årsredovisning Prästlönetillgångarna 2014: Annika Asker.
Foton i Årsredovisning Göteborgs stift 2014: Mikael Ringlander.*

Stift och församlingar tillsammans

”Stiftet är det regionala pastorala området. Dess grundläggande uppgift är att främja och ha tillsyn över församlingarnas liv. Stiftet har också förvaltande uppgifter.” Kyrkoordningen 6 kap 1 §.

Svenska kyrkan har två pastorala nivåer som är stift och församlingar. Stiftet är den regionala och församlingarna den lokala nivån. Så ser vår kyrkas grundläggande struktur ut som den växte fram när Sverige kristnades. År 2000 innebar en stor förändring i kyrkans relation till staten, men kyrkans egen uppbyggnad bevarades till större delen intakt. För Göteborgs stifts del betyder

det att vi inte kan förstå vår uppgift och roll utan att se den i samspel med församlingarnas uppgift och roll, och vice versa.

I förhållande till den lokala församlingen uttrycker stiftet deras samhörighet med inte bara Svenska kyrkan utan djupast sett med den världsvida kyrkan. I förhållande till den ”stora” kyrkan representerar stiftet däremot de lokala församlingarna. Stift och biskop står så att säga som förbindelseänk mellan den lokala kyrkan och den världsvida kyrkan. Stiftet binder samman det universella med det lokala.

Det är i den enskilda församlingen som den världsvida kyrkan blir lokalt synlig i människors liv och vardag. Den uppståndnes närvaro behöver bli gestaltad i nära mänskliga förhållanden. Om detta inte sker stannar den världsvida kyrkan vid

att bli en idé i filosofiska rummet. En kyrka utan lokala församlingar reduceras till en intresseorganisation. En kristen tro som inte möter och tar form i människors arbete, svett och möda i den lokala församlingen har ingen framtid. Och motsatsen har inte heller någon framtid, församlingar som ställer sig utanför den vidare kyrkans gemenskap. De blir begränsade till det lokala, det begränsade och speciella. De riskerar att förlora sitt sammanhang och bli beroende av enskilda individer.

Stiftets arbete och insatser ska ses i detta sammanhang. De sker

som ett uttryck för stiftets grundläggande uppgift att främja och ha tillsyn över församlingarnas liv. I stiftets olika arbetsformer sker ett utbyte mellan de lokala församlingarna och den större gemenskap som stiftet representerar. Lokala erfarenheter förs vidare från en församling till andra församlingar. Kunskap och inspiration förmedlas tillbaka till den lokala församlingen.

I denna redovisning speglas Göteborgs stift under ett år. Det är ett år fyllt av mycket arbete över ett brett kompetensspektrum. Allt, stort som smått, rymms inom denna Svenska kyrkans grundläggande struktur och i samspelet mellan stift och församlingar.

+Per Eckerdal

En resa med delaktigheten i fokus

Fokus församling startade som ett projekt, med målet att öka församlingarnas delaktighet och gemenskap. Under 2014 har projektet blivit en etablerad del av stiftets arbete, och åtta pastorat har hittills påbörjat ett långsiktigt processarbete.

Fokus församling beskrivs som en församlingsutvecklande resa. Två gånger per år samlas församlingarnas styrgrupper till dialogträff.

Fisksoppa står framdukad i Vallda församlingshem. Det är söndag eftermiddag, och skrattnen och ljudnivån ökar i takt med att lokalen fylls av människor. Dagens dialogträff är den tredje i ordningen i det som beskrivs som en treårig resa.

Arbetet med Fokus Församling är inte ett nytt aktivitetskoncept utan beskrivs som ett målinriktat och strukturerat arbetssätt för att stärka församlingarna att i ännu högre grad ”vara det som de är kallade till att vara, och göra det som de är kallade till att göra”. Orden kommer från Harald Hegstad, professor på Det Teologiske Menighetsfakultet i Oslo, som har präglat utformningen av Fokus Församling.

– Vi har tagit intryck av hur den norska kyrkan har arbetat med församlingsutveckling, säger Kristina Hanson, som är processledare för Fokus församling i Göteborgs stift.

– Vi har besökt församlingar i Bergen, där de har goda erfarenheter av den treåriga utvecklingsprocessen. De berättade att de fått verktyg för dialog, att reflektionen i församlingarna verkligen har kommit igång. Det är det som är vår förhoppning för Fokus Församling i Göteborgs stift.

I praktiken innebär det att under tre år arbeta med enkätundersökning, intervjuer och ”spänningar”, att ta fram en församlingsprofil och en strategi för framtiden. Under resans gång ingår församlingen också i ett sammanhang med andra deltagare, och får stöttning från stiftet. En gång per termin samlas församlingarnas styrgrupper till dialogträffar, som idag i Vallda.

Processen ger tid för reflektion

Runt borden i församlingshemmet sitter ett trettio-tal representanter från Särö, Tölö-Älvsåker, Himledalen och Tvååker. Att alla församlingarna tillhör samma kontrakt gör att restiderna blir kortare och det blir lättare att träffas. En viktig del i Fokus församling-arbetet är att involvera olika grupper av människor. Därför är det bestämt att församlingens styrgrupp ska bestå av både förtroendevalda, ideella och anställda medarbetare. En av ledamöterna i styrgruppen för Särö pastorat är kyrkoherden Tomas Philipsson.

– Från början var det svårt att få folk på hemmaplan engagerade i processen, men när vi började jobba med enkäten blev fler påtagligt intresserade, berättar Tomas Philipsson.

– Framförallt känns det här som ett bra sätt att få reflektera, att ta sig tid att verkligen bearbeta framtidsfrågorna. Det är som man säger om motion: ”All träning som blir av är bra träning”, menar Tomas Philipsson.

För Särös deltagare har arbetsuppgifterna känts enkla hittills, mycket tack vare de erfaren-

heter som gjorts innan man gick in i projektet, i form av ett antal enkätundersökningar i egen regi.

Enkätsvaren engagerade många

När fisksoppa är uppäten och gruppen har fått lyssna till ett föredrag om kopplingen mellan kyrkan och världen, är det dags för grupparbete. Sedan förra dialogträffen har församlingarna jobbat med en ganska omfattande enkätundersökning, och nu får vi ta del av stiftets sammanställning. Gruppen från Särö är snabbt på banan, bläddrar i rapporten, kommenterar och antecknar.

Målgrupperna för enkäten har varit alltifrån aktiva medarbetare till de som är lite mer i den kyrkliga periferin. Från Särös sida är man intresserad av att veta mer om vad som kan få ”vanliga människor” att engagera sig i sin församling. Enkäten har delats ut i kyrkan och ute i samhället, och gensvaret har varit mest positivt.

– Insamlingen av svaren har engagerat många. Man har ju en uppfattning om hur det är, men det är spännande att se vad folk skriver om kyrkan. Det har varit bra frågor som vi kan använda i verksamheten, och det ska bli jättespännande att få jämförelsen med nationella undersökningar, säger Tomas Philipsson.

Dags att prioritera

Mycket av församlingarnas arbete under resans första år handlar om att få ett grepp om sin

nuvarande situation, innan det är dags att blicka framåt. Vad präglar vår församling? Vad har fört oss dit vi är nu? Hur ser vår omvärld på oss i kyrkan? Många av frågorna kräver tid för diskussion. Synpunkterna är många och bilderna olika. Går det att ge en samstämmig bild av en församling?

– Det här med enkäter är ju lite kantigt. Det är mycket jobb och känns kanske inte så kreativt, säger Kristina Hanson, som ser fram emot att få fortsätta processarbetet.

– Det är nu det kan ta fart. Det är ju meningen att vi ska få igång ett brett samtal, och verktygen ska hålla för att användas även efter de här tre åren.

Nästa fas i arbetet är egentligen det första riktiga framåtsyftande. Det är nu det är dags att välja bort, prioritera, och ta steg mot det okända. Vid det här laget vet vi ganska mycket om var vi står, men var vill vi vara om fem år? Och hur tar vi oss dit?

– Det finns såklart inget färdigt svar. I ett sådant här arbete måste vi utgå från de egna förutsättningarna. Det är viktigt att få med många, att få en bred delaktighet. Det tror jag är en nyckel i församlingsutveckling, menar Kristina Hanson.

– Sen kommer man inte att vara färdig för att man har varit med på den här resan. Men man har fått bra verktyg för att hålla samtalet levande.

Förutom Tomas Philipsson ingår Ingvar Henriksson, Anna Karlsson, Maiwie Jansson och Anders Brynolf i Särös styrgrupp. Mellan dialogträffarna jobbar de med projektet på hemmaplan.

Text och bild: Tomas Pettersson

– Området nedanför kyrkan har fått arbetsnamnet Prästgårdsgärdet, säger Carolin Folkesson, planchef på Bollebygds kommun. 200 bostäder ska börja byggas inom några år, både flerfamiljshus och mer småskaliga byggnader av radhus- och parhus-typ.

Prästlönetillgångarna förädlas

Dalgången med sina böljande fält sydost om Bollebygds kyrka blir ett bostadsområde med 200 nya lägenheter. Arbetsnamnet är Prästgårdsgärdet och än så länge förvaltas marken av Göteborgs stift.

Området blir första etappen i en helt ny stadsdel som planeras när Bollebygds tätort växer i spåren av Götalandsbanan.

Första ansökan om planändring lämnade stiftet redan 2009. Hösten 2015 sätter kommunen igång arbetet med detaljplanen. Först när den är klar är det tal om försäljning av marken.

Det är knappast någon kvartalsekonomi det handlar om när stiftet förädlar sina tillgångar och säljer mark till bostäder. Tidigast 2018 är det dags för det första spadtaget här.

Det öppna landskapet med sina fält och åkrar i olika nyanser är bedövande vackert i försommarljuset. Planchef Carolin Folkesson på Bollebygds kommun medger att alla som är inblandade i planerna har minst sagt tudelade känslor inför

FAKTARUTA

Götalandsbanan ska ge snabbtåg som klarar sträckan Stockholm–Göteborg på två timmar och en kvart och planeras vara fullt utbyggd till 2030. Behovet av tågtrafik till och från Landvetters flygplats bidrar till att de västliga delarna av projektet kommit längst. Snabbtågen kommer naturligtvis inte att stanna på orter som Bollebygd, men även regional- och pendeltåg kommer att få en helt annan kapacitet än nu.

den explosion av bostadsbyggande som står för dörren. Men vilken kommun säger nej till en befolkningsökning på tusentals familjer?

– De orter längs Götalandsbanan som får stationer, det är där det händer saker, säger Carolin Folkesson.

För när Götalandsbanan byggs och får en ny station blir Bollebygd en attraktiv bostadsort på 25 minuters pendelavstånd till Göteborg och 15 minuter till Borås.

Bollebygd och Rävlanda kommer i praktiken att växa ihop via den stadsdel som planeras kring den nya stationsbyggnaden. 5000 nya bostäder planeras. En del av dem alltså på kyrkans mark.

Ett av de områden som ska bebyggas förvaltas alltså av stiftet. En liknande process pågår på kyrkans mark i Härryda kommun och det område som kallas Landvetter södra.

Egendomsförvaltare Per-Erik Hallin har tillsammans med kollegor ansvar för jord, skog och fondmedel som stiftet äger i form av Prästlönetillgångarna.

Ett jobb som handlar om att göra bra affärer på lång sikt. Prästlönetillgångarna ska skötas affärsmässigt med skälig hänsyn till natur- och kulturmiljövård samt präglas av kyrkans grundläggande värderingar. Men visst händer det att förväntningarna på en kyrklig ägare är lite annorlunda än på ett stort företag. Det uppstår ibland lokala opinioner kring exempelvis marktäkter, vindkraftsprojekt och bebyggelse.

– En anledning till att man samlade kyrkans

egendomar i en gemensam förvaltning i stiftet var för att kunna ha en helhetsyn och för att få en effektiv förvaltning. Vi ska ha en likvärdig bedömning i alla ärenden.

– Vi har en mycket gedigen process med tillståndshantering i Sverige. Naturvårdsverket, Mark- och Miljödomstolen och andra instanser bedömer om en plats är lämplig för olika markanvändningar. Utgångspunkten för vårt arbete är att mark ska användas för vad den är mest lämpad för.

När stiftet säljer mark för bebyggelse, som nu i Bollebygd och Härryda, börjar det med att en arkitektfirma gör en första exploateringsstudie. Den berörda kommunen måste ge ett första besked och fram till dess att det finns en färdig detaljplan har Per-Erik Hallins massor av kontakt och diskussioner med de planeringsansvariga i kommunerna, inte minst planarkitekterna.

Egendomsutskottets förtroendevalda får förlöpande rapporter och är med i diskussionerna om ärendena och de tar besluten när ärendena är färdigberedda.

En process som är hälsosamt fri från politiska lösningar, tycker Per-Erik Hallin.

– Vi har engagerade, kunniga och intresserade förtroendevalda som gör ett stort jobb och tar ansvar. Även om det blir obekväma beslut ibland.

Text och foto: Eva Bergengren

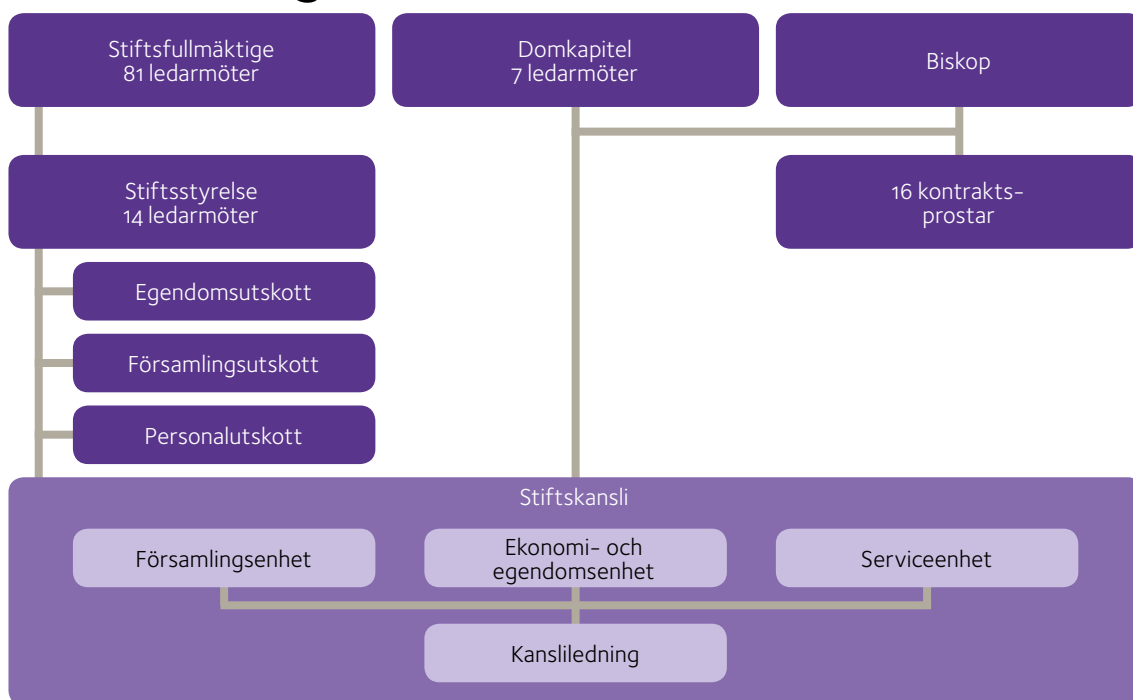
Tidigast om tre år kan de första husen börja byggas. Det verkar avlägset just nu men i planvärlden är det ”snart”.

Årsredovisning 2014 Göteborgs stift

*Medarbetarmötet
"I livets strömfåra"
hölls i april 2014. Det
samlade Göteborgs
stift anställda, ideella
och förtroendevalda
medarbetare till för-
djupning och fest.*

Stiftets organisation 2014

Förtroendemannaorganisation 2014

Stiftsfullmäktiges presidium

Ordförande: Morgan Fröling,
1:e vice ordförande: Lars T Gåreberg,
2:e vice ordförande: Otto Andreasson

Stiftsstyrelsen

Ordförande: Biskop Per Eckerdal.
Vice ordförande: Åke Andreasson
Ledamöter: Mary Österström, Göran Karlsson Sara Waldenfors, Bengt Inghammar, Renate Andersson, Ulrika Lagerlöf Nilsson, Camilla Widepalm Heurén, Mats Rimborg, Sara Sandelin, Tord Nordblom, Thomas Jönsson, Jonas Noréus.
Ersättare: Karin Burstrand, Kicki Mattsson, Ing-Marie Gustafsson, Alexander Nordgren, Berit Bornecrantz Dias, Hanna Unger, Gustaf Hermansson, Satu Rekola, Gunilla Franzén, Jan Gabrielsson, Lisbeth Kjällerström, Per-Olof Hermansson, Karl-Gunnar Svensson, Anders Svensson.

Egendomsutskottet

Ordförande: Gustaf Hermansson
Vice ordförande: Karl-Gunnar Svensson
Ledamöter: Anders Helgeson, Göran Karlsson, Lisbeth Kjällerström.

Personalutskottet

Ordförande: Ing-Marie Gustafsson
Vice ordförande: Per-Olof Hermansson
Ledamöter: Kicki Mattsson, Britta Broman, Franklin Eck.

Församlingsutskottet

Ordförande: Bengt Inghammar
Vice ordförande: Mats Rimborg
Ledamöter: Camilla Widepalm Heurén, Mary Österström, Sara Waldenfors, Tord Nordblom,

Förvaltningsberättelse

Göteborgs stift org nr 252010–0088

Information om verksamheten

Stiftets uppgifter

Enligt lagen om Svenska kyrkan och kyrkoordningen är de grundläggande uppgifterna för stiftet att främja och ha tillsyn över församlingarnas liv, liksom förvaltning. Detta avser främst församlingarnas uppgift att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt att utöva diakoni och mission.

En utgångspunkt i kyrkoordningen är att stiftet liksom församlingen definieras som ett pastoralt område. Stiftets uppgift är härigenom knuten till församlingarnas grundläggande uppgift.

Stiftet fullgör sina uppgifter att främja och ha tillsyn över församlingarnas liv genom att erbjuda utbildning och fortbildning samt genom andra insatser. Det är också stiftets uppgift att vidta de beredskapsförberedelser, som behövs för verksamheten under kris och höjd beredskap. Stiftet får lämna bidrag till internationell diakoni och mission.

Genom att stiftet på olika sätt försöker främja församlingarnas utveckling tillser man också att församlingarna följer den ordning som gäller inom Svenska kyrkan.

Stiftets syfte, vision och andra styrdokument

Ur Kyrkoordningen:

Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas.

Stiftsfullmäktige beslutade i november 2014 att fastställa stiftets syfte och vision:

Syfte

Svenska kyrkan i Göteborgs stift ska synliggöra det kristna budskapet.

Vision

En öppen, tydlig kyrka som på ett relevant sätt förmedlar evangeliet till alla människor.

Stiftsstyrelsen beslutade i november 2014 att fastställa stiftets verksamhetsidé:

Verksamhetsidé

Göteborgs stiftskansli ska vara ett kompetenscentrum som inspirerar och stödjer församlingarna i att förverkliga deras uppdrag.

Fler styrdokument som har tagits fram eller reviderats under året är:

- Mål- och resursfördelningsprogram 2015-2017
- Göteborgs stifts vision
- Jämställdhets- och mångfaldsplan
- Arbetsordning för stiftsfullmäktige
- Reglemente för stiftsstyrelsen
- Arbetsordning för stiftsstyrelsen
- Instruktion för stiftsstyrelsens utskott
- Kulturpolicy för Göteborgs stift
- Göteborgs stifts lönepolicy
- Mallar för utvecklingssamtal
- Kravprofil för rekrytering

Främjande av ändamål

Stiftsorganisationen

Enligt kyrkoordningen skall i varje stift finnas en biskop, som självständigt skall fullgöra sina uppgifter. Beslutanderätten i ett stift utövas av stiftsfullmäktige. Biskopen, stiftsstyrelsen och domkapitlet beslutar i vissa frågor.

Stiftsstyrelsen skall främja församlingarnas livets

utveckling i stiftet och verka för dess utveckling och domkapitlet skall fullgöra de uppgifter som anges i kyrkoordningen. Det sistnämnda avser i första hand tillsynsuppgifter. Inom stiftstyrelsens uppdrag faller även förvaltning av prästlönetillgångarna. Enligt lagen om Svenska kyrkan skall denna bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse.

Tillsyn och främjande

Enligt kyrkoordningen är stiftens grundläggande uppgift att främja och ha tillsyn över församlingarnas liv och den grundläggande uppgiften, gudstjänst, undervisning, diakoni och mission. I begreppet tillsyn ingår inte endast kontroll utan även att ge råd, stöd och uppmuntran. I tillsynsansvaret ingår också tillsyn över förvaltningen.

I stiftets främjandeansvar ingår omsorg om församlingarna, däri också omsorg om t.ex. arbetsmiljöns utveckling i församlingarna och andra förvaltningsfrågor. Inom det pastorala området har stiftet att se till att det skapas förutsättningar för att sakramenten förvaltas och Ordet förkunnas. En huvuduppgift för stiftet är att värna om och främja ett öppet församlingssliv och kyrkans kallelse.

I stiftets tillsynsansvar ingår främst:

- råd, stöd och hjälp, dels i frågor som rör kyrkans lära, sakrament, gudstjänst och övriga handlingar, dels i rättsliga frågor
- utfärdande av församlingsinstruktioner
- biskopens visitationer
- granskning av hur präster och diakoner förvaltar kyrkans ämbete och efterlever sina avgivna vagningslöften
- prövning av behörighet att utöva kyrkans ämbete
- befogenhetsprövning
- beslutsprövning/ överklagande

Förvaltning

I stiftets förvaltande uppgifter ingår även att förvalta Göteborgs stifts prästlönetillgångar och andra förvaltningsuppgifter.

Stiftsstyrelsen har det övergripande ansvaret för alla direkta val inom stiftet samt ansvarar för biskopval.

Stiftskansliet

Stiftskansliet omfattade 2014 tre enheter:

- Församlingenheten
- Ekonomi- och egendomsenheten
- Serviceenheten

Därutöver finns biskopens kansli med biskopens sekreterare och stiftsprost.

Församlingenhetens arbetsområde omfattar i huvudsak församlingsutveckling, församlingsinstruktioner, vissa bidragsärenden, indelningsärenden, kompetensutveckling, och Självårdscentrums verksamhet. Församlingenheten handlägger även personalsociala och arbetsrättsliga ärenden samt besluts- och befogenhetsprövningar. Enheten bistår också vid biskopens visitationer.

Ekonomi- och egendomsenheten svarar för förvaltningen av prästlönetillgångarnas jord- och skogstillgångar samt prästlönefond. Andra arbetsområden är budgetarbete och bokslut samt ekonomisk analys och resultatuppföljning liksom även finansiellt- och placeringsinriktat arbete.

Serviceenheten svarar för service för såväl interna som externa uppgifter. Enheten tillhandahåller juridisk kompetens, utvecklar kommunikationsområdet, strukturerar informationsflödet, utvidgar och underhåller det massmediala kontaktnätet samt initierar och underhåller kommunikationsnätverk gentemot församlingar och samfälligheter.

Stiftet tillämpar Svenska kyrkans kollektivavtal. Detta innebär att samtliga anställda omfattas av olika typer av försäkringar bl.a. tjänstepensionsförsäkring, sjukförsäkring och arbetsskade- och olycksfallsförsäkring. Vid sidan av detta finns även ett omställningsavtal som träder in vid arbetsbrist och ett utvecklingsavtal som innebär rätt till fortbildning m.m. Stiftet har även upprättat olika typer av policyer för t.ex. jämställdhet.

Vindkraft

Kyrkan har två vindkraftverk i Munkedals kommun. Det ena verket i vindparken ägs av Göteborgs stifts prästlönetillgångar med en andel om 99 % och Göteborgs stift med andel om 1 %. Det andra verket ägs av Stiftsvinden 1 ekonomisk förening. Som ett led i stiftets främjandeuppdrag

har församlingar/pastorat erbjudits möjligheter att bli delägare i Stiftsvinden 1 för att få tillgång till miljövänlig och förnyelsebar vindkrafts energi till goda ekonomiska villkor. Församlingar/pastorat har tecknat 58,4 % och Prästlönetillgångarna har tecknat 41,6 % av andelarna i Stiftsvinden 1. I framtiden kan församlingar/pastorat som önskar bli medlemmar eller utöka sin ägarandel köpa andelar från Göteborgs stifts prästlönetillgångar till då gällande marknadsvärde. Avtal har tecknats med Dalakraft AB avseende elhandel. Vindkraftverken har producerat enligt plan. Däremot har prisnivån på försåld el varit lägre än förväntat.

Stiftets miljöarbete inom ramen för främjandeuppdraget

Omsorgen om miljön skall genomsyra all verksamhet och präglade det dagliga arbetet på stiftskansliet.

Under 2014 (oktober 2013 till mars 2015) har Göteborgs stift drivit ett Energi- och Klimatprojekt i Kinds pastorat. Syftet med detta projekt i Kind är i grunden det samma som för tidigare klimat- och energiprojekt, men syftar också till att ge pastoratets ledning en samlad bild över fastighetsbeståndets status gällande energi, klimat och kulturarv samt att lite mer detaljerat än i tidigare projekt redovisa prioritet, kostnadsbild och lönsamhet för de föreslagna åtgärderna. Projektet kommer att avslutas i mars 2015.

EnergEtiKa fick i mars 2014 förnyat mandat för innevarande mandatperiod.

EnergEtiKa är en samverkansgrupp med en teologiskt grundad helhetssyn på miljö, kulturvård, energi och etik och dess medlemmar representerar verksamheter både inom och utanför den kyrkliga organisationen.

Stiftskansliet redovisar sedan 2011 ett särskilt (CEMASys) klimat- och miljöbokslut. I slutet av 2014 uppgraderades systemet så att även stiftets alla församlingar/pastorat ska kunna använda systemet utan extra avgifter.

Under året kom två nya församlingar in i miljödiplomeringsystemet och ytterligare två anslöt sig till Kyrka för Fairtrade.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

I detta avsnitt redovisas vissa insatser särskilt. I övrigt hänvisas till separat verksamhetsredovisning 2014.

Biskopens visitationer

Tillsyn, främjande och uppmuntran kring församlingarnas grundläggande uppgift är den röda tråden i stiftets visitationsarbete. Under 2014 genomfördes 6 biskopsvisitationer. Visitationerna är ett uttryck för kyrkans episkopala ordning och för att kyrkans tro, lära och liv hänger samman och manifesteras både lokalt i församlingen och regionalt i stiftet. Visitationsarbetet fokuserar både på innehållsfrågor som exempelvis arbetet med målgruppen 0-18, arbetet med dop- och konfirmandarbete samt resursfrågor med genomlysningar kring församlingarnas fastighetsbestånd och ekonomiska förvaltning. Stiftskansliets personal deltar både i den förberedande genomlysningsfasen, i själva visitationen och i den avslutande uppföljningsfasen. Såväl biskops- som kontraktsprostvisitationerna (som görs på biskopens uppdrag) är ett ömsesidigt relationsbygge där stiftet inhämtar relevant kunskap kring framtida prioriterade verksamhetsområden

GS-projektet

Nationell nivå bedriver ett projekt kring Gemensamt administrativt stöd för Svenska kyrkans organisatoriska enheter. Uppdraget är i första skedet inriktat på ekonomi- och lönehantering. Göteborgs stift svarar upp mot detta genom vårt projekt GS, som startade den 1 september 2013. Projektet inkluderade 2013 Gemensam administration, och Gemensam IT-plattform. Under 2014 har projektet utökats med fastighetsfrågor och församlingsövergripande kärnverksamhetsfrågor som t.ex. sjukhuskyrkan.

Införandet av Gemensam IT-plattform (GIP) har under 2014 tagit fart ordentligt. Under året blev det 477 nya användare i 16 olika enheter. Totalt har vi nu 33 enheter och 972 användare

(inkl stiftskansliet) vid årsskiftet. Under våren 2014 migrerades dessutom de gamla enheterna till GIP 2.0.

Prioriterade områden 2009–2014

2009-2014 har stiftet haft följande prioriterade områden:

att främja teologisk kompetensutveckling (kunskapslyft) för förtroendevalda, ideella medarbetare och anställda

att främja församlingarnas visions- och mål- arbete i församlingar och samfälligheter.

Nedan redovisas vissa av områdenas aktiviteter under 2014. I separat verksamhetsredovisning finns en översiktlig redogörelse för hela perioden 2009-2014 eftersom nya övergripande mål nu är antagna av stiftsfullmäktige för 2015 och framåt.

Teologiskt kunskapslyft

Syftet är att höja den teologiska medvetenheten och därmed bidra till att fördjupa församlingarnas självförståelse och inspirera dem till teologisk reflektion. Den teologiska fortbildningen och fördjupningen vill också bidra till att utveckla goda redskap för församlingarna när de ska fullgöra sin grundläggande uppgift, det vill säga fira gudstjänst, bedriva undervisning, diakoni och mission.

Satsningarna från stiftet har bedrivits i form av utbildningar, konferenser, nätverk m.m. till detta kommer också biskopens dagar för de olika profilerna, pedagoger, teologer musiker och diakoner samt ett årligt dygn för kyrkoherdar.

2014 genomfördes På djupet för pedagoger, en samverkan mellan Hisingens kontrakt, Göteborg stift och Göteborgs kyrkliga samfällighet.

I april inbjöd stiftet till Medarbetardag på Svenska Mässan. Ca 1500 förtroendevalda, anställda och ideella medarbetare samlades under temat "I livets strömfåra". Dagen blev en lyckad manifestation av en god och otvungen gemenskap över geografiska, politiska och kyrkliga strömfåror.

Visions- och målarbete

Visions- och målarbete har prioriterats för att

inspirera församlingar att möta de utmaningar som Svenska kyrkan står inför.

Visions- och målarbete har kommit till uttryck i det givna- främjande och tillsyns- arbetet. Det är också en naturlig och oundgänglig beståndsdel i strukturarbetet.

En utbildning i processinriktat ledarskap, Kyrkoherde i tider av förändring, erbjuds årligen kyrkoherdar sedan 2011 och under 2014 genomfördes arbetsledare/verksamhetsledare i tider av förändring, till andra ledare i församlingar.

En handledning för hur man kan arbeta med Församlingsinstruktioner är framtagen och processtöd omkring detta arbete erbjuds.

Kyrkoantikvarisk ersättning

Under 2014 har en s.k. konstrollstation, den avstämning som sker med staten vart femte år om den kyrkoantikvariska ersättningen, ägt rum. Med anledning av kontrollstationen inbjöd biskop Per Eckerdal till samtal med ett antal riksdagledamöter i kulturutskottet.

Stiftsstyrelsens församlingsutskott beslutade under året om fördelning av 76 miljoner kronor i kyrkoantikvarisk ersättning för år 2015 till församlingar och pastorat i Göteborgs stift. Av dessa utgör drygt 10 miljoner kronor ej i anspråktaga medel från tidigare beslutsramar. Bland de mest omfattande projekten var Domkyrkans invändiga renovering, vilken färdigställdes i slutet av 2014. Fördelning av kyrkoantikvarisk ersättning beslutas av stiftet och utbetalas från nationell nivå direkt till bidragsmottagare.

Vid sidan av alla projekt i församlingar och pastorat har det under 2014 pågått två övergripande stiftsprojekt vilka delfinansieras av kyrkoantikvarisk ersättning; Kvalitetssäkring av inventarieförteckningar, med insatser i visiterade församlingar och pastorat, och Klimat- och energianalys av kyrkorna i Kinds pastorat. Inom ramen för det sistnämnda projektet har Riktat församlingsbidrag utgått för genomgång av övriga byggnader i pastoratet.

Värdepappersförvaltning

År 2014 var ett gott börsår. Till skillnad från före-

gående år utvecklades den svenska aktiemarknaden något sämre än de internationella marknaderna räknat i svensk valuta. Detta berodde till stor del på att många valutor stärktes gentemot den svenska kronan och då särskilt USA dollarn.

Aktiemarknaden 2014

Stockholmsbörsens Six Portfolio Return Index steg 2014 med 15,9% (28,0%).

Positiva faktorer för aktiemarknaden var att USA utvecklades starkt under året. Samtidigt fortsatte centralbanker att tillföra likviditet till det globala finansiella systemet. Eftersom det inte varit någon inflation så är räntorna på rekordlåga nivåer. Det har varit svårt att få avkastning från räntemarknaden och därför har aktiemarknaden fortsatt att tilldra sig intresse även om värderingen i ett historiskt perspektiv inte längre kan betraktas som låg. Halvering av oljepriset har också påverkat aktiemarknaden. Priset faller var en följd av att världspridningen av olja ökade snabbare än efterfrågan.

Negativa faktorer för börsen var Rysslands annektering av Krimhalvön och stridigheterna i östra Ukraina. De ekonomiska sanktioner som infördes gentemot Ryssland bidrog till en markant försvagning av ekonomin i Ryssland vilket drabbade många europeiska bolags exportmöjligheter.

Framtida utveckling

Förutsättningarna för fortsatt stigande börskurser under 2015 ser goda ut. Svenska bolag får draghjälp av den svaga svenska kronan samtidigt som konjunkturen i världen förbättras gradvis. Det är troligt att den amerikanska centralbanken höjer styrräntan under 2015, men att räntehöjningar i Europa dröjer. Samtidigt signalerar centralbanker om ökade stimulanser. Utdelningarna från bolag bedöms ligga kvar på nivåer som överstiger obligationsräntor vilket gör aktier till ett attraktivt tillgångsslag även fortsättningsvis. Den främsta risken mot en fortsatt positiv börs är fördjupade politiska konflikter eller om den amerikanska centralbanken överraskar med större och tidigare räntehöjningar än väntat.

Förvaltning av Göteborgs Stifts värdepapper 2014
För Göteborgs Stift innebar börsuppgången ett positivt resultat med 2,6 Mkr (3,9 Mkr) avseende handel med värdepapper. För den nordiska aktieportföljen blev avkastningen 13,8% (23,3%) medan hela portföljen utvecklades med 10,3% (12,3%). Orealiserat resultat i förhållande till bokfört värde är 11,5 Mkr (6,1Mkr).

2014-12-31 var 57 % (52 %) placerat i aktier och aktiefonder samt 43 % (48 %) i räntebärande placeringar, alternativa placeringar och strukturerade produkter, t ex aktieindexobligationer.

Uppgifter om anskaffnings- och marknadsvärdet avseende Göteborgs stifts aktier och övriga värdepapper framgår av not 10.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Under året har beslut fattats om en ny organisation, som kommer att genomföras i början av 2015. De nuvarande enheterna byts ut mot:

- Enheten för församlingsutveckling, som fokuserar främjande av den grundläggande uppgiften.
- Enheten för församlingsstöd, som fokuserar stödande verksamheter, som kommunikation, struktur, juridik m.m.
- Ekonomi- och egendomsenheten, som liksom tidigare ansvarar för prästlönetillgångarna, samt kansliets administration
- Servicebyrå, vars uppgift är att stödja församlingarna med administration.

Den första september 2015 övertar stiftet Uddevalla pastorats servicebyrå och fortsätter att driva och utveckla den i stiftets regi.

Framtida utveckling

Nedan beskrivs utredningar, beslut och projekt som kan innebära stor påverkan på stiftets framtida uppdrag och arbetsuppgifter. På vilket sätt går inte att bedöma för närvarande. En beredskap finns för att möta dessa förändringar.

Svenska Kyrkans fastighetshante- ring och utjämningsystem

I maj 2015 redovisas utredningen om fastighetshandling och utjämningsystemet. Utredningen kring utjämningsystem syftar till att få ett system som möjliggör att kyrkan kan fullgöra sin uppgift i glesbygd och har resurser att möta storstadens utmaningar. I utredningen om utjämnings inkluderar inkomst och kostnadsutjämnings, stiftsbidrag och särskild utjämningsavgift. Även clearingsystemet ska ses över.

Framtida utveckling kyrkoavgift

Bokslut 2014	Budget 2015	Plan 2016	Plan 2017
53 140	54 100	54 100	73 800

Finansiella instrument

Stiftet gör regelbundet en översyn av sina riktlinjer för finansiella instrument. Stiftets riktlinjer för kapitalförvaltningen regleras i en av stiftsfullmäktige fastställd placeringspolicy. Gällande placeringspolicy innehåller för övrigt kriterier för placeringsval, avkastningsmål, etiska regler samt övriga regler för portföljsammansättning. Placeringspolicyn skall omprövas vart annat år eller oftare då viktiga förutsättningar förändrats.

Vid utgången av 2014 hade stiftets långfristiga värdepappersinnehav ett marknadsvärde om 74 463 tkr (77 740 tkr) och ett bokfört värde på 62 938 tkr (71 592 tkr).

Orealiserat resultat efter nedskrivningar uppgår till 11 525 tkr (6 148 tkr). Ett realiserat resultat redovisas på 2 612 tkr (3 965 tkr).

Alla värdepapper, oavsett löptid, där avsikten är att omplacera till annat värdepapper vid försäljning eller förfall, redovisas som finansiell anläggningstillgång.

Ytterligare information finns i not 10.

Resultat och ställning

Av redovisningen framgår att 2014 års resultat lämnat ett överskott om cirka 4,7 Mkr.

I budget inklusive tilläggsbudget beräknades

ett resultat om -1,1 Mkr. Avvikelse mot budget är 5,8 Mkr. Av detta belopp hänför sig 6,5 Mkr till verksamhetens resultat och -0,7 Mkr till finansieringen.

Avvikelse mot budget redovisas enligt nedanstående sammanställning.

(Belopp i miljoner kronor)

Kyrkoavgift	-0,1
Fakturerade kostnader	1,7
Inomkyrkliga bidrag	0,3
Intäkter Rfb m.m. för projekt	5,2
Lönekostnader, arvoden, ers.	4,8
Pensionskostnader	1,0
Verksamhetskostnader	-2,2
Förfogandemedel	0,8
Finansiella intäkter	-0,6
Projektkostnader	-5,2
Summa	5,8

Kostnader för viss bidragsgivning

Oförbrukad del av erhållet stiftsbidrag/strukturbidrag, där fördelning av bidrag skall ske till församlingar och samfälligheter, redovisas i resultaträkningen som kostnad och i balansräkningen som en kortfristig skuld. Detta belopp uppgår till 1 165 tkr och kommer att delas ut under 2015.

Oförbrukad del av erhållet stiftsbidrag/kyrkobyggnadsbidrag, där fördelning av bidrag till församlingar och samfälligheter har skett eller kommer att ske, redovisas i resultaträkningen som kostnad och i balansräkningen som en kortfristig skuld. Detta belopp uppgår totalt till 4 265 tkr och kommer att delas ut under 2015.

Målsatt kapital

Stiftets eget kapital per 2014-12-31 uppgår till 97 192 tkr.

Stiftets mål för det egna kapitalets storlek uppgår till 70 000 tkr. Eget kapital överstiger fastställt målkapital med 27 192 tkr.

Omprovning av målkapital beräknas ske vart fjärde år vilket innebär att nästa omprovning är planerad till år 2019.

Förvaltade stiftelser

Stiftet förvaltar sex stiftelser med ett utgående eget kapital om 7 639 tkr (7 546 tkr).

Miljöinformation

Stiftet producerar tillsammans med Prästlönetillgångarna förnybar el genom ett eget vindkraftverk.

Stiftet bedriver i övrigt ingen tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalkens bestämmelser.

Samtal mellan Jonas Eek, biskop Per Eckerdal och Klara Zimmergren under medarbetardagarna "I livets strömfåra" i april.

Flerårsöversikt (tkr)

Allmänna förutsättningar	2014	2013	2012	2011	2010
Totalt invånarantal den 31 december (i tusental)	1 357	1 341	1 328	1 317	1 306
Tillhöriga per den 31 december (i tusental)	848	855	868	877	885
Tillhöriga per den 31 december (andel av invånarna %)	62,5	63,8	65,4	66,6	67,8
Kyrkoavgift (%)	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
Medelantalet anställda	61	58	57	57	59
Resultat (tkr)*					
Verksamhetens intäkter	113 956	111 201	104 296	103 995	105 518
Verksamhetens kostnader	-112 297	-106 421	-97 814	-100 574	-100 567
Verksamhetens resultat	1 659	4 780	6 481	3 421	4 955
Resultat från finansiella investeringar	3 094	4 775	5 858	-1 440	4 988
Årets resultat	4 753	9 555	12 339	1 981	9 943
Kyrkoavgift (tkr)	53 140	50 528	49 005	50 617	52 586
-varav slutavräkning (tkr)	2 081	841	27	1 771	3 636
Personalkostnader/verksamhetens intäkter (%)	47,2	44,4	44,5	45,2	48,6
Av- och nedskrivning/verksamhetens intäkter (%)	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6
Ekonomisk ställning					
Fastställt mål för det egna kapitalets storlek (tkr)	70 000	55 000	55 000	55 000	55 000
Eget kapital (tkr)	97 192	92 440	82 494	70 154	68 173
Soliditet (%)	81,6	75,6	69,9	64,1	63,8
Värdesäkring av eget kapital (%)	5,1	11,5	17,6	2,9	17,1
Likviditet (%)	282,3%	172,4%	165,9%	140,9%	143,9%

Nyckeltalen definieras i Redovisnings- och värderingsprinciper.

* Stiftet har, i enlighet med reglerna i K3, valt att inte räkna om uppgifterna under Resultat för åren 2010–2012.

Nyckeldefinitioner

Kyrkoavgift (%) - Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten.

Varav slutavräkning - För förklaring se not 1, redovisningsprinciper.

Personalkostnader/verksamhetsintäkter (%) - Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%) - Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

Soliditet (%) - Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).

Värdesäkring eget kapital (%) - Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital

Likviditet (%) - Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder.

Resultaträkning (tkr)

	Not	2014	2013
Verksamhetens intäkter			
Kyrkoavgift		53 140	50 528
Erhållen inomkyrklig ekonomisk utjämning	2	47 655	48 293
Erhållna gåvor	3	3	30
Erhållna bidrag	4	676	940
Nettoomsättning	5	12 482	11 410
Summa verksamhetens intäkter		113 956	111 201
Verksamhetens kostnader			
Lämnad inomkyrklig ekonomisk utjämning	2	-13 034	-15 412
Övriga externa kostnader	6,7,8	-44 867	-41 045
Personalkostnader	9	-53 791	-49 334
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-605	-630
Summa verksamhetens kostnader		-112 297	-106 421
Verksamhetens resultat		1 659	4 780
<hr/>			
Resultat från finansiella investeringar	10		
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		2 612	3 965
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		580	894
Räntekostnader och liknande resultatposter		-98	-84
Resultat efter finansiella poster		4 753	9 555
<hr/>			
Årets resultat		4 753	9 555

Balansräkning (tkr)

	Not	2014-12-31	2013-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	11	0	0
Inventarier, verktyg och installationer	12	1 116	1 376
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga värdepappersinnehav	13	62 938	71 592
Långfristiga fordringar	14	3 750	4 000
Summa anläggningstillgångar		67 804	76 968
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		3 555	2 126
Skattefordran		1 277	2 248
Övriga fordringar		268	1 471
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15	4 654	3 575
Summa kortfristiga fordringar		9 754	9 420
Kassa och bank	16, 23	41 517	35 955
Summa omsättningstillgångar		51 271	45 375
SUMMA TILLGÅNGAR		119 075	122 343

Balansräkning (tkr)

	Not	2014-12-31	2013-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	17		
Balanserat resultat		92 440	82 739
Årets resultat		4 753	9 555
Summa eget kapital		97 193	92 294
Avsättningar	18	3 717	3 579
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		2 826	7 515
Övriga skulder	19, 20	12 090	14 817
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	21	3 249	4 138
Summa kortfristiga skulder		18 165	26 470
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER			
		119 075	122 343
Ställda säkerheter		inga	inga
Ansvarsförbindelser	22	5 431	10 813

Kassaflödesanalys (tkr)

	2014	2013
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	4 753	9 555
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		
Av- och nedskrivningar	605	630
Ökning(+)/minskning(-) av avsättningar	139	-691
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-1 723	-1 840
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	3 774	7 654
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital		
Minskning(+)/ökning(-) av kortfristiga fordringar	-334	101
Ökning(+)/minskning(-) av kortfristiga skulder	-8 160	-4 465
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-4 720	3 289
Investeringsverksamheten		
Förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar	-345	-802
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-15 875	-29 451
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	26 252	20 856
Kassaflöde från investeringsverksamheten	10 032	-9 397
Finansieringsverksamheten		
Långfristig utlåning	250	270
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	250	270
ÅRETS KASSAFLÖDE	5 562	-5 838
Likvida medel vid årets början	35 955	41 793
Likvida medel vid årets slut	41 517	35 955
Specifikation av likvida medel vid årets slut		
Kassa och bank	41 517	35 955
Kortfristiga placeringar	41 517	35 955

Tilläggsupplysningar/Noter (tkr)

Not 1

Redovisnings- och värderingsprinciper

Från och med räkenskapsåret 2014 upprättas årsredovisningen med tillämpning av årsredovisningslagens (1995:1554), och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED). Övergången från tidigare regelverk har gjorts i enlighet med föreskrifterna K3:s kapittel 35, vilket bland annat innebär att jämförelsetalen för år 2013 har räknats om och att omräknade jämförelsetal presenteras i resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys och noter. Förändringarna och effekterna i samband med övergången visas i not 17.

Värderingsgrund

Tillgångar och skulder värderas till anskaffningsvärde om inte annat anges.

Belopp

Samtliga belopp är angivna i tusentals kronor (tkr) om inte annat anges. Beloppen inom parentes anger föregående års värden.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning. Som för egen räkning inkluderas även medel där avsikten är att de helt eller delvis ska fördelas till andra juridiska personer men där fördelning grundas på beslut inom stiftet.

Kyrkoavgift

Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet sker en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten.

Erhållen inomkyrklig utjämning

Inom svenska kyrkan finns ett utjämningsystem där Svenska kyrkans nationella nivå omfördelar medel mellan trossamfundets organisatoriska delar. Inom ramen för utjämningsystemet tilldelas stiftet årligen medel för viss basverksamhet inom stiftet (stiftsbidrag). Det beslutade stiftsbidraget kan erhållas dels genom utbetalning från nationella nivå, dels i form av så kallad särskild utjämningsavgift från de stiftsvis

förvaltade prästlönetillgångarna. Stiftsbidrag och särskild utjämningsavgift intäktsförs det år de avser.

Utöver den utjämning som regleras inom ramen för kyrkoordningen kan Svenska kyrkans högsta beslutande organ, kyrkomötet, besluta om att av nationella nivåns kapital fördela medel till regional och lokal nivå. Besluten är vanligtvis förenade med villkor. Intäktsredovisning sker då enligt de generella principerna för K3, se nedan.

Erhållna gåvor, bidrag och offentliga bidrag

Erhållna gåvor redovisas som intäkt i den period de mottas. Bidrag och offentliga bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar reducerar anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Nettoomsättning

Intäkter av varor och tjänster redovisas normalt vid försäljningstillfället.

Lämnad inomkyrklig utjämning och lämnade övriga bidrag

Stiftet utgör en länk i det inomkyrkliga utjämningsystem som beskrivs under Erhållen inomkyrklig utjämning ovan. Såväl lämnad inomkyrklig utjämning som övriga lämnade bidrag skuldförs normalt när beslut om bidrag fattas såvida det inte av beslutet framgår att bidraget ska finansieras med kommande års intäkter. I det senare fallet skuldförs bidraget först under det finansieringsår som anges i beslutet. Beslutade, ej skuldförda, lämnade bidrag redovisas som ansvarsförbindelse.

Leasing

All leasing, både när stiftet är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing, dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som intäkt/kostnad linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Inkomstskatt

Stiftens inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229). I den mån stiftet bedriver näringsverksamhet är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från skatteplikt om den har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig.

Vid fastighetsinnehav kan fastighetsinkomsten undantas från beskattning om fastigheten till mer än 50 % används för att

Tilläggsupplysningar/Noter (tkr)

främja det allmännyttiga ändamålet alternativt att hyresinkomsterna har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet.

Stiften är befriad från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

Materiella anläggningstillgångar

I stiftet finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3:

Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld.

De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då stiftets ändamål är religiös verksamhet.

Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar.

Inventarier med ett anskaffningsvärde under 50% av prisbasbeloppet har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. Bidrag och offentliga bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde. En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utträddas eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en materiell anläggningstillgång redovisas som Övriga verksamhetsintäkter respektive Övriga verksamhetskostnader.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används. Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnad: 20 år (5%/år)

Datautrustning över 50% av PBB: 3-5 år (33,3-20%/år)

Övriga inventarier 5-10 år (20%- 10%/år)

Vindkraftverk 20 år (5%/år)

En förändring har skett år 2014 vad gäller avskrivning av datorutrustning. Tidigare lades hela årets anskaffning samman och avskrivning gjordes på denna summa. Detta och kommande år sker en aktivering av datorutrustning bara i det fall varje enskild anskaffning överstiger 50 % av PBB.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder.

Instrumenten redovisas i balansräkningen när stiftet blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och stiftet har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Långfristiga värdepappersinnehav - portföljvärdering

Stiftet har definierat en värdepappersportfölj. Portföljen ingår i posten andra långfristiga värdepappersinnehav i balansräkningen. För de instrument som ingår tillämpas värderingsprincipen på portföljen som helhet. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas realiserade förluster mot realiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av

Tilläggsupplysningar/Noter (tkr)

instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar stiftets in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificerar stiftet, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Ansvarsförbindelser

En ansvarsförbindelse redovisas när det finns:

- en befintlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas eller att åtagandets storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet, eller
- när det finns en möjlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser.

Som ansvarsförbindelse redovisas även beslutade bidrag som ska finansieras med kommande års intäkter.

	2014	2013
Not 2. Erhållen och lämnad inomkyrklig utjämning		
Erhållen inomkyrklig utjämning		
Särskild utjämningsavgift	14 000	12 000
Stiftsbidrag	24 300	26 220
Övriga inomkyrkliga bidrag	9 355	10 073
	47 655	48 293
Lämnad ekonomisk utjämning		
Kyrkobyggnadsbidrag	3 770	3 770
Bidrag till sjukhuskyrka	5 898	6 066
Bidrag till fängelsekyrka	2 034	1 996
Bidrag till fritidskyrka	50	505
Bidrag till församlingar i glesbygd	129	129
Bidrag till kyrka-vård	248	373
Övrig lämnad ekonomisk utjämning	905	2 573
	13 034	15 412
Inom Svenska kyrkan finns ett ekonomiskt utjämningsystem där medel omfördelas med syfte att bibehålla möjligheten till en rikstäckande kyrklig verksamhet. Kyrkomötet beslutar om kriterierna för utjämnningen.		
Not 3. Erhållna gåvor		
Gåvor	3	30
	3	30
Not 4. Erhållna bidrag		
Arbetsförmedlingen	157	
Kyrkoantikvarisk ersättning till egen verksamhet	519	940
	676	940

Tilläggsupplysningar/Noter (tkr)

	2014	2013
Not 5. Nettoomsättning		
Fakturerade kostnader/övriga intäkter	2 330	2 125
Kursintäkt	2 236	2 103
Intäkter från prästlönetillgångar	7 899	7 182
Intäkter från näringsverksamhet	17	0
	12 482	11 410
Not 6. Övriga externa kostnader		
Lokalhyror	6 831	5 567
Främmande tjänster	4 849	4 465
IT-kostnader	1 359	926
Administrationskostnader	1 810	2 104
Speciella tjänster	10 365	9 462
Konsulter (kyrkoantikvarisk verksamhet)	470	1 067
Övriga resekostnader, kost och logi	2 722	2 496
Kurskostnad, utbildning extern	2 679	2 730
Revision	186	72
Kontraktstöd	4 491	4 330
Främjandeanslag	4 313	4 237
Bidrag till externa projekt och verksamhet	4 792	3 589
	44 867	41 045
Not 7. Operationella leasingavtal		
Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägbara leasingavtal		
Förfaller till betalning inom ett år	5 352	
Förfaller till betalning senare än ett men inom 5 år	4 992	
Förfaller till betalning senare än 5 år	0	
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	6 934	
Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda lokaler. Avtalet om hyra för lokalerna för stiftskansli löper på fem år till 2017-12-31 med möjlighet till förlängning. Storleken av de framtida leasing-avgifterna redovisas till nominellt belopp. Bil leasas på tre år till 2017-08-31.		
Framtida minimileaseavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägbara leasingavtal		
Förfaller till betalning inom ett år	0	
Förfaller till betalning senare än ett men inom 5 år	0	
Förfaller till betalning senare än 5 år	0	
Under perioden erhållna leasingavgifter	75	
Stiftet har en fastighet som tillhandahålls som tjänstebostad till biskopen. Hyresförhållandet är reglerat enligt kyrkoordningen och kollektivavtal som innebär att när biskopen lämnar sin tjänst ska bostaden frånträdas. Stiftskansliet hyr periodvis ut del av lokaler till närstående verksamhet.		

Tilläggsupplysningar/Noter (tkr)

	2014	2013
Not 8. Arvoden och kostnadsersättningar till revisorer		
Kvalificerade revisorer		
Pwc		
Revisionsuppdrag	169	56
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	17	16
Skatterådgivning		
Övriga tjänster	343	
Övriga valda revisorer		
Revisionsuppdrag	42	40
<p>Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på stiftets revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föräns av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.</p>		
Not 9. Personal		
Medeltalet anställda		
Kvinnor	30	30
Män	31	28
	61	58
<p>I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp, 22 200 kr (22 250 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11. Stiftet har, som inkluderas ovan, tillhandahållit personal för att förvalta dess prästlönetillgångar motsvarande 9 årsarbetare (3kvinnor och 6 män)</p>		
Könsfördelningen i stiftsstyrelsen på balansdagen		
Kvinnor	6	6
Män	8	8
Totalt	14	14
Könsförd. bland ledande befattningshavare på balansdagen		
Kvinnor	1	1
Män	4	4
Totalt	5	5

Tilläggsupplysningar/Noter (tkr)

	2014	2013
Löner, arvoden och andra ersättningar		
Ledamöter i stiftsstyrelse samt biskop	1 112	1 044
Anställda	35 484	32 078
	36 596	33 122
<p>I uppgiften om löner och arvoden ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 22 200 kr (22 250 kr). Stiftet har betalt ut sådan ersättning med totalt 272 tkr (276 tkr) vilket inte har tagits med i uppgiften om löner och andra ersättningar. Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.</p>		
Ersättning till stiftsstyrelsens ordförande		
Till ordföranden i stiftsstyrelsen tillika stiftets biskop, har löner, arvoden och andra ersättningar utgått med	895	854
Pensionskostnader och andra sociala avgifter		
Pensionskostnader, anställda	4 021	4 125
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	11 028	9 255
	15 049	13 380
Jämförelsestörande post		
Återbetalning Fora 2005/2006	0	-1 160
	0	-1 160

Stiftet har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Av totala löner, andra ersättningar, pensionskostnader och andra sociala avgifter, ingår personalkostnader för att förvalta stiftets prästlönetillgångar med 6 054 tkr (5 581 tkr). Dessa kostnader har fakturerats prästlönetillgångarna med 100 % och finns redovisade under övriga verksamhetsintäkter.

Tilläggsupplysningar/Noter (tkr)

	2014	2013
Not 10. Resultat från finansiella investeringar		
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		
Räntor	125	488
Utdelning	764	639
Realisationsresultat vid försäljning	1 723	1 840
Återförd nedskrivning	0	998
	2 612	3 965
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		
Räntor	580	894
	580	894
Räntekostnader	-98	-84
	-98	-84
Not 11. Byggnader och mark		
Taxeringsvärden		
Mark	3 303	3 303
Byggnad, Vindkraftverk	4 128	3 958
	7 431	7 261
Överlåtelse av fastigheten Bö 5:10 (biskopshuset), Stötgatan 3, Göteborg, som en villkorad gåva från Trossamfundet Svenska kyrkan till Göteborgs stift. Fastigheten upptages till ett bokfört värde av 1 krona. Stiftet äger 1 % av vindkraftverk Svarteborgsskogen 1:1 som har ett taxeringsvärde om 170 tkr.		
Not 12. Inventarier, verktyg och installationer		
Ingående anskaffningsvärde	4 820	3 878
Inköp under året	345	802
Överfört från pågående nyanläggning	0	140
	5 165	4 820
Ingående avskrivningar	-3 444	-2 814
Årets avskrivningar	-605	-630
	-4 049	-3 444
Utgående ackumulerade avskrivningar		
	1 116	1 376

Tilläggsupplysningar/Noter (tkr)

		2014	2013
Not 13. Värdepappersinnehav			
Långfristiga värdepappersinnehav			
Noterade aktier och aktiefonder,	anskaffningsvärde	37 703	34 307
- " -	bokfört värde	37 703	34 307
- " -	marknadsvärde	48 795	39 963
Strukturerade produkter,	anskaffningsvärde	6 439	10 660
- " -	bokfört värde	6 439	10 660
- " -	marknadsvärde	6 652	11 119
Noterade räntebärande värdepapper,	anskaffningsvärde	13 454	21 284
- " -	bokfört värde	13 454	21 284
- " -	marknadsvärde	13 586	21 284
Onoterade långfristiga placeringar,	anskaffningsvärde	40	40
- " -	bokfört värde	40	40
- " -	marknadsvärde	40	40
Övriga långfristiga värdepapper,	anskaffningsvärde	5 302	5 302
- " -	bokfört värde	5 302	5 302
- " -	marknadsvärde	5 389	5 335
Summa värdepappersinnehav		62 938	71 592
Ideella placeringar			
Stiftet har ideella placeringar med ett bokfört värde på 500 tkr i Nordic Microcap och 1 300,5 tkr i Oikokredit. Med detta förestås att stiftet avstår avkastning till förmån för internationell diakoni och mission. Placeringen klassificeras i sin helhet som ett långfristigt innehav. Avkastningen på de ideella placeringarna var 29 tkr för räkenskapsåret (4 tkr).			
Förändring av långfristiga värdepappersinnehav			
Ingående anskaffningsvärde		71 592	62 341
Investeringar		15 874	29 451
Försäljningar/avyttringar		-24 528	-20 200
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden		62 938	71 592
Ingående ackumulerade nedskrivningar		0	-1 184
Försäljning/avyttringar		0	186
Återföring nedskrivningar		0	998
Utgående ackumulerade nedskrivningar		0	0
Utgående bokfört värde		62 938	71 592

Tilläggsupplysningar/Noter (tkr)

	2014	2013
Not 14. Långfristiga fordringar		
Ingående anskaffningsvärde	4 000	4 270
Omklassificering	0	-20
Amorteringar, avgående fordringar	-250	-250
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 750	4 000
Utgående bokfört värde	3 750	4 000

Utlämnade ränte- och amorteringsfria lån som ej finns upptagna bland långfristiga fordringar.

Stiftelsen Åh Stiftsgård, Lånereverser:

2011-12-31--2021-12-31	2 500 000
2012-12-31--2022-12-31	6 000 000
2013-12-31--2023-12-31	12 300 000
2001-01-01--2015-12-31	2 000 000
2002-01-01--2016-12-31	2 000 000
2002-01-01--2016-12-31	2 000 000

Summa lånereverser Åh Stiftsgård 26 800 000

(samtliga reverser ränte- och amorteringsfria)

Västsvenska stiftelsen för kyrklig folkhögskola (Helsjön), Lånereverser:

2011-12-31--2021-12-31	2 000 000
2013-12-31--2023-12-31	2 850 000
2014-12-31--2024-12-31	2 750 000
1995-12-31--2015-12-31	7 000 000

Summa lånereverser Helsjöns folkhögskola 14 600 000

(samtliga reverser ränte- och amorteringsfria)

Som ett led i sin främjandeuppgift har stiftet, genom beslut i stiftsfullmäktige, medverkat till finansiering av byggnadsinvesteringar på Åh stiftsgård och Helsjön genom ränte- och amorteringsfria lån under perioden 1991- 2002.

Avsikten med de ränte- och amorteringsfria lånen är inte att de skall återbetalas vid löptidens slut, utan avsikten är att reverserna förlängs om verksamheten fortgår. Däremot finns en klausul i samtliga reverser att de förfaller till betalning om verksamheten skulle upphöra eller om egendomen avyttras.

Not 15. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Förutbetalda hyror	443	423
Prästlönetillgångar	254	196
Ränta kyrkkontot m.m.	491	602
Svenska Kyrkans Unga	280	258
Försäkringar	62	33
Riktat församlingsbidrag	2 706	1 290
Kyrkoantikvarisk ersättning	218	380
Telia Sonera	75	76
Securitas	35	0
Övriga poster	90	317
	4 654	3 575

Tilläggsupplysningar/Noter (tkr)

	2014	2013
Not 16. Kassa och bank		
Förskottskassa	1	2
Plusgirot	183	139
Swedbank	28 226	33 895
Handelsbanken	241	184
SEB	0	0
Depåkonto Swedbank	12 803	1 692
Depåkonto Danske Bank	21	21
Depåkonto Nordnet	2	2
Depåkonto övriga	40	20
	41 517	35 955

Av behållningen på kassa och bank utgör 41 023 (33 890) på det sk Kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå eftersom det är en del av Svenska kyrkans koncernkonto. De regelverk som styr Kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt bank-tillgodohavande.

Not 17. Eget kapital

Enligt kyrkordningen skall stiftsfullmäktige fastställa ett mål för det egna kapitalets storlek. Stiftets målkapital uppgår till 70 000 000 kronor. Eget kapital överstiger målsatt nivå.

Enl. K3 regler har ingående eget kapital år 2013 räknats om då medel som tidigare redovisats som ändamålsbestämda medel 245 tkr lagts till eget kapital.

Även årets resultat 2013 har räknats om då 115 tkr som disponerades ur ändamålsbestämdamedel efter omklassificeringen nu går mot 2013 års resultat.

Prästsällskapet är upplöst och ansvar och verksamhet har integrerats i stiftets verksamhet. Detta innebär att 145 tkr har lagts till eget kapital.

Ingående kapital enligt fastställd balansräkning	92 294	82 739
Prästsällskapet	145	
Årets resultat	4 753	9 555
Belopp vid årets utgång	97 192	92 294
Not 18. Avsättningar		
Kompletterande ålderspension		
Förmånsbestämd ålderspension	3 717	3 579
	3 717	3 579

Enligt svenska kyrkans pensionsavtal har anställda med en månadslön överstigande cirka 36 tkr (2014) under vissa förutsättningar rätt till förmånsbestämd tjänstepension. Försäkring av intjänad pensionsrätt sker året efter inkomståret. Vid upprättande av denna årsredovisning är premiekostnaden delvis inte känd för inkomståret 2014 varför den förmånsbestämda tjänstepensionen redovisas som en delvis schablon-mässigt beräknad avsättning.

Även särskild löneskatt ingår i beloppet.

Tilläggsupplysningar/Noter (tkr)

	2014	2013
Not 19. Övriga kortfristiga skulder		
Redovisningskonto för moms	560	529
Personalens källskatt	952	863
Avräkning lagstadgade soc. avg.	975	883
Avgift till FORA	0	0
Pension premie	2 640	0
Avgift till Trygghetsfonden	35	34
Kollekt, Dikon	14	3
Prästsällskapet	0	146
HIV-AIDS östra stiftet	41	36
HIV-AIDS Göteborgs stift	98	101
Kollektfond Referensgr. Fred och flykting	138	106
Internationella rådet	95	0
Stiftsbidrag/strukturbidrag	1 165	1 209
Kyrkobyggnadsbidrag	4 265	9 604
Tillfälligt församlingsbidrag	1 112	1 304
	12 090	14 817
Not 20. Vidareförmedlade bidrag		
Ingående skuld	1 695	5 224
Under året mottagna bidrag	526	327
Under året förmedlade bidrag	-723	-3 856
	1 498	1 695
Not 21. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
Upplupna semesterlöner	2 229	2 085
Upplupna sociala avgifter	649	617
Leverantörsfakturor FAS	238	604
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	133	832
	3 249	4 138
Not 22. Ansvarsförbindelser		
I budgeten beslutade bidrag till utomstående		
Stiftsbidrag/strukturbidrag och Kyrkobyggnadsbidrag	5 431	10 813
	5 431	10 813
Not 23. Likvida medel		
Kassa	1	2
Bank	41 516	35 955
Kortfristiga placeringar	0	0
	41 517	35 957

Årsredovisningens undertecknande

Göteborg 2015-04-23

Per Eckerdal
ordförande

Åke Andreasson
vice ordförande

Mats Rimborg

Bengt Inghammar

Göran Karlsson

Sara Waldenfors

Renate Andersson

Ulrika Lagerlöf Nilsson

Camilla Widepalm Heurén

Mary Österström

Sara Sandelin

Tord Nordblom

Thomas Jönsson

Jonas Noréus

Vår revisionsberättelse har avgivits 2015-05-05

Göran Göransson
ordförande

Olle Björnström
vice ordförande

Olof Berg

Iris Wikrén

Roger Frantzich

Klas Björnsson
auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till stiftsfullmäktige i Göteborgs Stift, Org.nr 252010-0088

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Göteborgs Stift för år 2014.

Stiftsstyrelsens ansvar för årsredovisningen

Det är stiftsstyrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som stiftsstyrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Granskningen har utförts enligt god revisionsred. För den auktoriserade revisorn innebär detta att denna utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionsred i Sverige. Dessa standarder kräver att den auktoriserade revisorn följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur stiftet upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i stiftets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i stiftsstyrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Göteborgs Stifts finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra förordningar samt kyrkoordningen

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även reviderat stiftsstyrelsens förvaltning för 2014.

Stiftsstyrelsens ansvar

Det är stiftsstyrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt kyrkoordningen.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i stiftet för att kunna bedöma om någon ledamot av stiftsstyrelsen har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet. Vi har även granskat om någon ledamot av stiftsstyrelsen på annat sätt har handlat i strid med kyrkoordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskaps-året.

Göteborg den 6 maj 2015

Göran Göransson

Olle Björnström

Olof Berg

Iris Wikrén

Roger Frantzich

Klas Björnsson
Auktoriserad revisor

Årsredovisning 2014

Prästlönetillgångarna

*I arbetet med skogs-
skötseln ingår att
bygga broar över
rinnande vatten.*

Förvaltningsberättelse

för Göteborgs stifts prästlönetillgångar 2014,
organisationsnummer 857201 - 3764

Information om verksamheten

Historik

Kyrkan har mycket gamla anor som markägare och redan under medeltiden på 1100- och 1200-talen tillkom de första egendomarna. När Sverige blev kristet bildades församlingar med kyrka och präst. En del av prästens lön skulle bestå i avkastning från mark - jord och skog. I huvudsak var det bönderna som sköt till dessa marker. Bönderna skulle också ta prästen med sig och fara till biskopen och be om lov att få bygga en kyrka. På den mark bönderna tillskjutit skulle det även byggas ett antal laga hus som skulle lämnas till prästen.

Prästlönetillgångarna utgörs av prästlönefond och prästlönefastigheter och de har genom århundraden ansetts som självägande stiftelse-liknande rättssubjekt. I samband med relationsändringen mellan kyrka – stat år 2000 har det också klarlagts att prästlönetillgångarna skall förvaltas som självständiga rättssubjekt. I lag har det klarlagts att prästlönetillgångar skall förvaltas av Svenska kyrkan och med uppgift att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse.

Organisation

Prästlönetillgångarna, som består av prästlönefastigheter och prästlönefond, förvaltas enligt 46 kap kyrkoordningen av stiftens. Prästlönetillgångarna skall förvaltas så effektivt som möjligt och på ett sådant sätt att de ger bästa möjliga uthålliga totalavkastning. Tillgångarna skall förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar och naturvårdens och kulturmiljövårdens intressen skall beaktas i skäligen omfattning.

Fr.o.m. 2010-01-01 har Stiftsstyrelsen förvaltningsansvaret för Prästlönetillgångarna enligt beslut i Stiftsfullmäktige. Stiftsstyrelsen har delegerat de flesta förvaltningsuppgifter till ett egendomsutskott. Ekonomi- och egendomsenheten svarar för verkställigheten av utskottets beslut främst förvaltningsarbetet beträffande jord- och skogsbruk, köp och försäljning av prästlönefastigheter samt kapitalförvaltning. Egendomsutskottet beslutade år 2014 om ett måldokument för sin verksamhet under mandatperioden benämnt ”Plan för förvaltningen av Göteborgs stifts prästlönetillgångar 2014-2017”.

Andelstal

När den gemensamma förvaltningen av stiftets prästlönetillgångar bildades 1995-01-01 gjordes en beräkning av hur mycket värde som de olika församlingarna och kyrkliga samfälligheterna tillförde de sammantagna prästlönetillgångarna och man skapade en total andelstalsserie som fördelningsgrund för hur kommande utdelningar skulle fördelas. Denna andelstalsserie ligger fast och gäller således framöver. Relationsändringen mellan Svenska kyrkan och Staten påverkade inte andelstalsberäkningen och inte heller de strukturförändringar som sker genom köp och försäljning av prästlönefastigheterna.

Fr.o.m. 2010-01-01 övergick Åsundens församling och Rommele kyrkliga samfällighet till Skara stift. Kyrkostyrelsen har beslutat att de prästlönetillgångar som är kopplade till denna församling/samfällighet skall förvaltas av Göteborgs stift även fortsättningsvis och att den överförda församlingen/samfälligheten därmed har kvar sitt andelstal hos Göteborgs stift.

Arealuppgifter markinnehav

Prästlönefastigheter – markinnehav vid årets slut, ha:

Ha	Hallands län		Västra Götalands län		Summa	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
produktiv skogsmark	6 097	6 122	20 187	18 860	26 284	24 982
jordbruksmark	1 019	1 033	1 179	1 184	2 198	2 217
impediment	545	884	3 399	3 581	3 944	4 465
övrig mark	209	216	453	453	662	669
Summa	7 870	8 255	25 218	24 078	33 088	32 333

Om fördelning av arealer mellan impediment och produktiv skogsmark har skett efter ny skogsbruksplanläggning som visar på ändrade förhållanden.

Köp- och försäljning av fast egendom

Arbetet med strukturella förändringar av fastighetsinnehavet har fortsatt under 2014. Under året har fast egendom försålts för 59,8 Mkr (38,9 Mkr). Av detta har realiserats vinster med 39,4 Mkr (30,7 Mkr). Fr.o.m. 2010 redovisas även försäljning av grus och intrångsättningar

som realisationsresultat, försäljning grus 1,0 Mkr och intrångsättningar 0,3 Mkr. I nedanstående tabeller finns specificerat vilken fast egendom över 5 ha som har sålts respektive köpts de senaste fem åren.

Försåld fast egendom över 5 ha

År	Fastighet	Skog (ha)	Jord (ha)	Övr (ha)	Summa (ha)	Köpeskilling (tkr)
2010		30	3	0	33	3 736
2011		0	0	0	0	0
2012		36	0	15	51	4 050
2013		227	23	26	276	30 162
	Summa 2010-2013	293	26	41	360	37 948
2014	Falkenberg Askome-Bökås 2:1, Grimshult 3:1	111	3	45	159	9 175
	Halmstad Barkås 1:1	15		1	16	1 400
	Halmstad Timrilt 2:1	17		1	18	2 100
	Halmstad Enslövs Prg 1:1	8			8	1 550
	Halmstad Bröden 1:1	21	7	1	29	2 550
	Hylte Älmö 1:1	9		1	10	970
	Kungsbacka Frillesås Prg 1:1	19	6	3	28	2 300
	Laholm Vessinge 2:1	6			6	390
	Laholm Veninge-Skogsgård 1:20, 1:29 Göstorp 1:11	64		4	68	7 350
	Varberg Valinge 10:1	17			17	1 900
	Varberg Lia 2:7	73		3	76	9 500
	Bengtsfors Billingsfors 1:177	35		2	37	5 600
	Bengtsfors Härserud 1:1	61		4	65	6 800
	Trollhättan Ålstad 3:1	45		2	47	4 100
	Summa 2014	501	16	67	584	55 685
	Summa 2010-2014	794	42	108	944	93 633

Förvärvad fast egendom över 5 ha

År	Fastighet	Skog (ha)	Jord (ha)	Övr (ha)	Summa (ha)	Köpeskilling (tkr)
2010		176	7	4	187	8 375
2011		348	45	108	501	32 250
2012		69	11	4	84	4 750
2013		691	49	106	846	64 800
	Summa 2010-2013	1 284	112	222	1 618	110 175
2014	Halmstad Mjöalt 3:2	44	2	7	53	2 300
	Bollebygd Bollebygds Prästgård 1:1 (Kyrkby 2:10)	19		3	22	1 200
	Munkedal/Tanum Budalen 1:1 mfl	835		439	1274	55 650
	Summa 2014	898	2	449	1 349	59 150
	Summa 2010-2014	2 182	114	671	2 967	169 325

Nyttjanderätter

Förvaltningen omfattar 11 gårdsarrenden och 99 sidoarrenden. Vidare handläggs totalt 201 jakträttsavtal, 31 fiskeupplåtelser, 193 vägsamfälligheter och 140 övriga upplåtelser (varav 15 vindkraftsavtal).

Under år 2014 har omförhandlats 27 jordbruksarrenden, 43 jakträttsupplåtelser och 19 övriga nyttjanderätts- och arrendeupplåtelser (varav 23 fiskeupplåtelser). 2 anläggningsarrenden löper vidare ytterligare en arrendeperiod med uppräknings enligt konsumentprisindex. Dessutom har det tecknats 5 nya jordbruksarrenden, 2 nya jakt-rättsupplåtelser och 3 övriga upplåtelser.

Jordbruk

Under året har upprustningen av gårdsarrendenas avloppssystem fortsatt. På ett gårdsarrende har uppvärmningssystemet ersatts med en bergvärmeanläggning. Dessutom har en upprustning av f.d. arbetarbostad på ett gårdsarrende genomförts. En genomgång pågår för att se möjligheterna till större enheter.

Skogsbruk

Skogsförvaltningen har följt uppgjorda planer. Det har varit ett fortsatt fokus på stiftets miljöcertifieringsarbete och framtagande av nya skogsbruksplaner där avsikten är att samtliga fastigheter ska få nya skogsbruksplaner under en treårsperiod.

Avverkning

2014 års avverkning uppgår till ca 120 000 (131 000) m³fub (fast kubikmeter under bark) vilket är något mindre än tillväxten. Av den försålda veden, 56,5 Mkr, är 55 Mkr leveransvirke och 1,5 Mkr är sålt som avverkningsuppdrag. Fördelningen timmer/massaved ligger på ca 50/50.

Flertalet stormar under senhösten 2013/vårvintern 2014 påverkade den totala avverkningskostnaden som därför blev något högre än 2013. Inbromsningen från industrin fjärde kvartalet drog ned avverkningstakten något och därmed inmätt volym. Lager vid bilväg och skog ökade därmed också till 5 900 (3 080) m³fub.

Ett operativt planeringssystem har installerats i pc-skog för att ge mer standardiserade trakt-direktiv och minimera risken för felkällor i denna hantering.

Skogsvård

Fortsatt ståndortsanpassning och ökat miljövårdstänkande i kombination med strikt ekonomiskt handlande är vägledande för skogsvårdsarbetet.

Markberedningen har utförts på 80 (100) ha

Plantering har skett på 275 (250) ha och motsvarar drygt 550 000 plantor samt viss hjälpplantering.

Röjningarna uppgår år 2014 till 620 (600) ha och gallring ca 780 (800) ha. Vilt- och insektsbehandling har utförts för motsvarande 159 000 kr. Skogsvårdsavsättningen har bedömts vara

3 690 000 (4 080 000) kr vilket avser framtida markberedningar, plantering/hjälplantering och dikning.

Fastighetsunderhåll

Under året har nybyggnad skett av 3 km skogs-bilväg.

Nya skogsbruksplaner har framtagits under året för ca 1/3 av den totala arealen till en kostnad av 1 057 000 kr.

Kraft

Torps vattenkraftstation har kunnat producera el under stora delar av året. Den producerade elen har levererats till Bixia och har avräknats efter löpande prisnivåer. Några elcertifikat tilldelas inte längre.

Kyrkan har två vindkraftverk i Munkedals kommun. Det ena verket i vindparken ägs av Göteborgs stifts prästlönetillgångar med en andel om 99% och Göteborgs stift med andel om 1%. Det andra verket ägs av Stiftsvinden 1, Göteborg ekonomisk förening. Som ett led i stiftets främjandeuppdrag har församlingar/pastorat erbjudits möjligheter att bli delägare i Stiftsvinden 1 för att få tillgång till miljövänlig och förnyelsebar vindkraftsenergi till goda ekonomiska villkor. Pastorat/församlingar har tecknat 58,4% och Prästlönetillgångarna har tecknat 41,6% av andelarna i Stiftsvinden 1. I framtiden kan pastorat/församlingar som önskar bli medlemmar eller utöka sin ägarandel köpa andelar från Göteborgs stifts prästlönetillgångar till då gällande marknadsvärde. Avtal har tecknats med Dalakraft AB avseende elhandel. Vindkraftverken har producerat enligt plan. Däremot har prisnivån på försåld el varit lägre än förväntat.

Prästlönefonden – värdepapper

År 2014 var ett gott börsår. Till skillnad från föregående år utvecklades den svenska aktiemarknaden något sämre än de internationella marknaderna räknat i svensk valuta. Detta berodde till stor del på att många valutor stärktes gentemot den svenska kronan och då särskilt USA dollarn.

Aktiemarknaden 2014

Stockholmsbörsens Six Portfolio Return Index steg 2014 med 15,9% (28,0%).

Positiva faktorer för aktiemarknaden var att USA utvecklades starkt under året. Samtidigt fortsatte centralbanker att tillföra likviditet till det globala finansiella systemet. Eftersom det inte varit någon inflation så är räntorna på rekordlåga nivåer. Det har varit svårt att få avkastning från räntemarknaden och därför har aktiemarknaden fortsatt att tilldra sig intresse även om värderingen i ett historiskt perspektiv inte längre kan betraktas som låg. En halvering av oljepriset har också påverkat aktiemarknaden. Prisfallet var en följd av att världsproduktionen av olja ökade snabbare än efterfrågan.

Negativa faktorer för börsen var Rysslands annektering av Krimhalvön och stridigheterna i östra Ukraina. De ekonomiska sanktioner som infördes gentemot Ryssland bidrog till en markant försvagning av ekonomin i Ryssland vilket drabbade många europeiska bolags exportmöjligheter.

Framtida utveckling

Förutsättningarna för fortsatt stigande börskurser under 2015 ser goda ut. Svenska bolag får draghjälp av den svaga svenska kronan samtidigt som konjunkturen i världen förbättras gradvis. Det är troligt att den amerikanska centralbanken höjer styrränta under 2015, men att räntehöjningar i Europa dröjer. Samtidigt signalerar centralbanker om ökade stimulanser. Utdelningarna från bolag bedöms ligga kvar på nivåer som överstiger obligationsräntor vilket gör aktier till ett attraktivt tillgångsslag även fortsättningsvis. Den främsta risken mot en fortsatt positiv börs är fördjupade politiska konflikter eller om den amerikanska centralbanken överraskar med större och tidigare räntehöjningar än väntat.

Prästlönefondens förvaltning 2014

För Prästlönetillgångarna innebar börsuppgången ett positivt resultat med 13,6 Mkr (12,7 Mkr) avseende handel med värdepapper. För den nordiska aktieportföljen blev avkastningen

14,2%(24,1%) medan hela portföljen utvecklades med 10,9%(13,0%). Orealiserat resultat i förhållande till bokfört värde är 29,4 Mkr (21,5 Mkr).

För aktierna i Rabbalshede Kraft AB har en nedskrivning gjorts med 4,9 mkr som har belastat prästlönefonden men ingår inte i redovisade värden och avkastningar.

2014-12-31 var 57 % (53 %) placerat i aktier och aktiefonder samt 43 % (47 %) i räntebärande placeringar, alternativa placeringar och strukturerade produkter, t ex aktieindexobligationer .

Konsumentprisindex utvecklades negativt under året varför någon värdesäkring inte gjorts av prästlönefondskapitalet.

Uppgifter om anskaffnings- och marknadsvärden avseende Prästlönefondens aktier och övriga värdepapper framgår av not 13.

Miljö

Det finns en övergripande miljöpolicy för Göteborgs stift.

Göteborgs stift har fastställt en naturvårdspolitik för skogsbruk och tillämpar en miljöcertifiering för skogsbruk. Inom stiftet finns också markområden avsatta till ”kyrkoreservat”.

Miljömärkning av skogsbruk

Göteborgs stift har sedan 2001 sitt skogsbruk certifierat enligt PEFC™. Stiftet har från och med hösten 2009 även certifierat sitt skogsbruk enligt FSC®. Stiftets är certifierat under Södras certifieringsparaply som har licensnummer FSC-C014930. Revision sker varje år genom extern revision av DNV. Vi har också tillsammans med övriga stift ett avtal med Hushållningssällskapet som utför revision avseende kvaliteten på våra slutavverkningar. I enlighet med certifieringsregler ska frivilliga avsättningar göras för naturvårdsändamål med lägst 5 % av den produktiva skogsmarken. Stiftets avsättningar uppgår till ca 9%

Kyrkoreservat

På stiftets prästlönefastigheter finns det för närvarande ett flertal naturreservat, Natura 2000 områden samt biotopskydd och naturvårdsavtal. Dessutom finns det 3 interna ”Kyrkoreservat”. Dessa bildades efter Rio-konferensen år 1992, vilket var en startsignal för att öka den biologiska mångfalden.

De tre kyrkoreservaten är, Skårtebo i Tranemo kommun (20 ha), Sju strömmar i Marks kommun (10 ha) samt Prästalund i Ale kommun (23 ha).

Resultat och ställning

Förvaltningen av prästlönetillgångarna i Göteborgs stift har för år 2014 givet ett resultat av 70 395 tkr inklusive realisationsvinster för försålda fastigheter om 39 395 tkr. Realisationsvinsten vid försäljning av fast egendom får inte delas ut utan skall läggas till prästlönefondens kapital. Avsättning till periodiseringsfond och avskrivning utöver plan har gjorts med 2 000 tkr resp. 500 tkr. Årets skattekostnad har därmed reducerats till 1 473 tkr. Värdesäkring av prästlönefondens kapital, enligt kyrkoordningen 46 kapitlet 11§, har inte gjorts då det inte varit någon inflation under året.

Årets förändring av det utdelningsbara resultatet uppgår till 31 000 tkr. Totalt finns ett ackumulerat utdelningsbart resultat på 67 128 tkr.

Nuvarande inkomstskatt för juridiska personer är 22%. Vid en framtida upplösning av nuvarande obeskattade reserver på 23 100 tkr kommer det utdelningsbara resultatet att öka med 18 018 tkr.

Resultat fördelat på olika verksamhetsdelar

(Av not 2 framgår intäkternas fördelning på olika intäktsslag)

	Utfall 2014	Budget 2014	Utfall 2013
Jord	1 398	1 350	1 121
Skog	25 103	22 290	32 400
Kraft	349	1 237	1 558
Fond (exklusive realisationsresultat fastigheter)	8 123	9 700	12 090
Realisationsresultat fastigheter	39 395	5 000	32 608
Resultat före skatt och bokslutsdispositioner	74 368	39 577	79 777
Avsättning periodiseringsfond	-2 000	0	-3 200
Avsättning ersättningsfond	0	0	-677
Avskrivningar utöver plan	-500	0	-9 000
Skattekostnad	-1 473	-4 069	-1 801
Årets resultat	70 395	35 508	65 099
BERÄKNING AV UTDELNINGSBART RESULTAT			
Avgår realisationsresultat fastigheter	-39 395	-5 000	-32 608
Värdesäkring	0	-1 600	-300
Utdelningsbart resultat	31 000	28 908	32 191
Obeskattade reserver			
Avsatt till periodiseringsfond	2 000	0	3 200
Avskrivningar utöver plan	500	0	9 000
Uppskjuten skatt (skattesats 22%)	-550	0	-2 684
Eget kapitalandel	1 950	0	9 516

Flerårsöversikt

	2014	2013	2012	2011	2010
Rörelsens intäkter, Mkr	118	117	90	55	82
varav resultat vid avyttring av prästlönefastigheter, Mkr	39	33	7	0	5
Årets resultat, Mkr	70	65	47	12	40
Förslag till utdelning, Mkr	28	28	24	24	24
Balansomslutning per bokslutsdag, Mkr	1 036	987	935	920	924
Nyckeltal					
Vinstmarginal, skog (%)	40,6	48,8	46,9	45,8	41,1
Vinstmarginal, jord (%)	45,7	39,9	49,0	52,9	19,0
Vinstmarginal, kraft (%)	42,0	53,3	57,1	67,0	43,0
Direktavkastning					
Direktavkastning, skog (%)	1,5	2,1	1,9	2,1	2,1
Direktavkastning, jord (%)	1,2	1,1	1,3	1,6	0,7
Direktavkastning, kraft (%)	8,0	19,0	17,7	27,4	15,5
Direktavkastning, fond (%)	3,7	5,2	7,1	-5,1	4,5
Direktavkastning förvaltade tillgångar	1,8	2,5	2,6	1,1	2,9
Totalavkastning					
Totalavkastning, skog (%)	23,9	0,2	3,4	25,4	1,7
Totalavkastning, jord (%)	19,6	3,2	2,5	26,4	5,9
Totalavkastning kraft (%)	-32,6	3,9	17,7	27,4	17,5
Totalavkastning, fond (%)	10,9	12,5	10,8	-10,7	7,5
Totalavkastning förvaltade tillgångar	21,2	2,0	4,3	20,1	3,2
Marknadsvärden förvaltade tillgångar, Mkr					
Skog	1 869	1 489	1 481	1 460	1 131
Jord	167	139	145	146	110
Kraft	39	51	6	6	6
Fond	226	217	247	227	282
Summa marknadsvärden, Mkr	2 301	1 896	1 879	1 839	1 529

Nyckeltalsdefinitioner

* Vinstmarginal (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med rörelsens intäkter exklusive realisationsresultat.

* Direktavkastning (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

* Totalavkastning (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, inklusive realisationsresultat och avskrivningar, plus värdeutveckling under året dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

Marknadsvärdet för jord, skog och kraft beräknas som taxeringsvärdet x 1,33 för att möjliggöra relevanta jämförelser stiftan emellan. I taxeringsvärdena har ej hänsyn tagits till årets köp och försäljningar då dessa värden ej erhålles förrän året efter händelsen.

Den negativa totalavkastningen för kraft beror på att taxeringsvärden erhållits för vindkraftverken från 2014-01-01. Dessa speglar inte marknadsvärdet varför det blivit en orealiserad negativ värdetillväxt.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Leveransavtal har träffats med virkesköpare i december för 2015 års leveranser.

Ett markområde på ca 327 ha i Landvetter har försålts till Härryda kommun för att användas för framtida bostadsbebyggelse.

Inom ramen för det sk Sveaskogspaketet har förhandlingar förts med Naturvårdsverket där Naturvårdsverket erhåller ca 750 ha mark för att bilda naturreservat. Prästlönetillgångarna erhåller istället mark med ca 1 558 ha. Denna affär genomförs i två steg. Det sista steget genomfördes under året.

Under 2014 har förvärvats fastigheter för 59 150 tkr omfattande 1349 ha. Under året har försålts fastigheter för 55 685 tkr omfattande 584 ha. I uppgifterna ingår areal och beloppsuppgifter avseende steg två i bytesaffären med staten.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Den sista upphandlingen har gjorts avseende skogsbruksplaner där avsikten är att samtliga fastigheter ska få nya skogsbruksplaner under treårsperiod 2013-2015.

Försäljningen av markområdet till Härryda kommun har slutförts och likvid om 44 Mkr har erhållits.

En fastighet har förvärvats i Falkenberg Skrea omfattande 63 ha för en köpeskilling om 8 050 tkr.

Finansiella instrument

Göteborgs stifts prästlönetillgångar gör regelbundet en översyn av sina riktlinjer för finansiella

instrument. Stiftets riktlinjer för kapitalförvaltningen regleras i en av stiftsfullmäktige fastställd placeringspolicy. Gällande placeringspolicy innehåller för övrigt kriterier för placeringsval, avkastningsmål, etiska regler samt övriga regler för portföljsammansättning. Placeringspolicyn skall omprövas vart annat år eller oftare då viktiga förutsättningar förändrats.

Vid utgången av 2014 hade prästlönetillgångarnas långfristiga placeringar ett marknadsvärde om 225 678 tkr och ett bokfört värde på 196 251 tkr. De kortfristiga placeringarnas marknadsvärde var 18 665 tkr och bokfört värde 18 665 tkr.

Framtida utveckling

Ett fortsatt arbete kommer att ske beträffande strukturfrågor för fastigheter. Utförsäljning av mindre skogsskiften kommer att fortsätta för att finansiera framtida skogsförvärv med mer rationella brukningsenheter. Det kommer också att vara ett fortsatt fokus på möjligheterna att avyttra mark för att användas till bebyggelse. En plan för förvaltningsarbetet har upprättats för mandatperioden 2014-2017.

Förvaltningssamarbetet med andra stift är ett angeläget utvecklingsområde, även om formerna för ett sådant arbete i dagsläget är oklara. En möjlighet är att utveckla samarbetet regionalt.

Miljöinformation

Prästlönetillgångarna producerar förnybar el genom ett eget vindkraftverk och ett vattenkraftverk.

Prästlönetillgångarna bedriver i övrigt ingen tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalkens bestämmelser.

Markupplåtelser har skett till olika verksamheter, t.ex. vindkraft. Länsstyrelsen skall pröva att dessa etableringar är lämpliga ur miljösynpunkt.

Förslag till vinstdisposition (tkr)

Balanserad vinst från föregående år	36 128
Tillkommer redovisat årsresultat enligt balansräkningen	31 000

Summa **67 128**

Stiftsstyrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

att till församlingarna utdela	14 000
att till Göteborgs stift inleverera som särskild utjämningsavgift	14 000
att återstående medel överföres i ny räkning	39 128

Summa **67 128**

En långsiktigt jämn utdelningsnivå eftersträvas. För verksamhetsåren 2009-2012 har för respektive år utdelats 24 Mkr och för verksamhetsår 2013 utdelades 28 Mkr. För att kunna hålla en jämn framtida utdelningsnivå behöver balanserade vinstmedel öka, för att användas som buffert för de år resultatet understiger eftersträvd utdelningsnivå.

Resultaträkning (tkr)

	Not	2014	2013
Rörelsens intäkter	1		
Intäkter prästlönefastigheter	2	69 907	71 952
Intäkter prästlönefond	2	8 721	12 899
Summa intäkter		78 628	84 851
Resultat vid avyttring av prästlönefastigheter		39 395	32 608
Förändring av lager		329	-436
Summa rörelsens intäkter		118 352	117 023
Rörelsens kostnader			
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster	3	-24 934	-22 689
Kostnader för inhyrd personal	4	-6 305	-5 810
Övriga externa kostnader	5,6	-10 907	-8 927
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-2 561	-1 194
Summa rörelsens kostnader		-44 707	-38 620
Rörelseresultat	1	73 645	78 403
Resultat från finansiella investeringar	7		
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		723	1 374
Resultat efter finansiella poster		74 368	79 777
Bokslutsdispositioner	8	-2 500	-12 877
Skatt på årets resultat	9	-1 473	-1 801
ÅRETS RESULTAT		70 395	65 099
<p>Prästlönefastigheter och prästlönefonder skall förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Endast avkastningen får användas för ändamålet. Resultaträkningen ovan är utformad för att följa god redovisningssed i Sverige. Det redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för ändamålet. Enligt lag och kyrkoordning skall kapitalisering ske enligt nedan.</p>			
Årets resultat enligt resultaträkningen		70 395	65 099
Värdesäkring enligt KO 46:11		0	-300
Omföring av realisationsvinst (förlust) för fastighet i förhållande till ansk.värde		-39 395	-32 608
Återstår av årets resultat		31 000	32 191
Förändring av utdelningsbart resultat		31 000	32 191

Balansräkning (tkr)

	Not	14-12-31	13-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Prästlönefastigheter	10	705 764	665 396
Vindkraftverk och markinventarier	11	29 722	31 110
Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	12	781	346
		736 267	696 852
Finansiella anläggningstillgångar			
Prästlönefond	13	188 235	188 255
Övriga långfristiga värdepappersinnehav	14	15 140	0
Långfristiga fordringar	15	723	723
		204 098	188 978
Summa anläggningstillgångar		940 365	885 830
Omsättningstillgångar			
Lager	16	838	509
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		14 788	8 621
Övriga kortfristiga fordringar		7 248	13 110
Aktuella skattefordringar		2 536	1 876
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	2 938	6 700
		27 510	30 307
Kortfristiga placeringar	18	18 665	53 368
Kassa och bank	19	48 684	16 895
Summa omsättningstillgångar		95 697	101 079
SUMMA TILLGÅNGAR		1 036 062	986 909
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Prästlönefastighetskapital		736 267	696 852
Prästlönefondskapital		188 235	188 255
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		36 128	31 937
Årets resultat		31 000	32 191
Summa eget kapital		991 630	949 235
Obeskattade reserver	21	23 100	20 600
Avsättningar			
Avsättning skogsvård		3 690	4 080
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		8 015	5 700
Övriga skulder		4 881	3 072
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	22	4 746	4 222
Summa kortfristiga skulder		17 642	12 994
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 036 062	986 909
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Kassaflödesanalys (tkr)

	2014	2013
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Resultat efter finansiella poster	74 368	79 777
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		
Av- och nedskrivningar	2 562	1 194
Ökning(+)/minskning(-) av avsättningar	-390	-853
Nedskrivn(+)/återföring nedskrivn(-) värdepapper fonden	4 875	-3 920
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-49 923	-37 978
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet	0	-710
Betald skatt	-2 134	-3 270
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	29 358	34 240
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital		
Minskning(+)/ökning(-) av varulager	-329	436
Minskning(+)/ökning(-) av kortfristiga fordringar	-2 116	-2 813
Ökning(+)/minskning(-) av kortfristiga skulder	4 648	-32
Kassaflöde från den löpande verksamheten	31 561	31 831
Investeringsverksamheten(driften)		
	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	0	0
Prästlönetillgångar		
Förvärv av matriella anläggningstillg. exkl. prästlönefastigheter	-638	-17 144
Förvärv av prästlönefastigheter	-61 709	-65 081
Försäljning av prästlönefastigheter	59 772	37 325
Förvärv av finansiella anläggningstillg. prästlönefond	-50 928	-95 078
Försäljning av finansiella anläggningstillg. prästlönefond	101 292	124 062
Ökning(-)/Minskning(+)	-45 368	15 685
Ökning(-)/Minskning(+)	-8 896	11 578
Kassaflöde från prästlönetillgångarna	-6 475	11 347
Kassaflöde före utdelning	25 086	43 178
Utdelning till församlingar/pastorat och stift	-28 000	-24 000
Årets kassaflöde	-2 914	19 178
Likvida medel vid årets början	70 263	51 085
Likvida medel vid årets slut	67 349	70 263
Specifikation av likvida medel vid årets slut		
Kassa och bank	48 684	16 895
Kortfristiga placeringar	18 665	53 368
	67 349	70 263

Tilläggsupplysningar/Noter (tkr)

Redovisningsprinciper

Grunder för upprättande

Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Årsredovisning

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens (BFN) allmänna råd. Kassaflödesanalysen har upprättats med utgångspunkt i Redovisningsrådets rekommendation RR7: Redovisning av kassaflöden. Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED).

Värderingsgrund

Tillgångar och skulder värderas till anskaffningsvärdet om inte annat anges.

Belopp

Samtliga belopp är angivna i tusental kronor (tkr) om inte annat anges. Beloppen inom parentes anger föregående års värden.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta.

Virkesintäkter redovisas enligt följande:

Leveransvirke: i den period virket levererats till köparen.

Avverkningsuppdrag och leveransrotköp: i den period virket inmätts.

Rotposter: vid kontraktstillfället.

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande:

Arrende- och hyresintäkter: i den period uthyrningen avser

Ränteintäkter: i enlighet med effektiv avkastning

Erhållen utdelning: när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker.

Inkomstskatter

Prästlönetillgångarna beskattas från och med inkomståret 2014 som en inskränkt skattskyldig stiftelse. Endast inkomst av näringsverksamhet och innehav av fastighet beskattas. Kapitalvinster och andra inkomster som inte kommer från näringsverksamhet är alltid skattefria förutsatt att villkoren för inskränkt skattskyldighet är uppfyllda. Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år samt justeringar avseende tidigare års aktu-

ella skatt. Skatteskulder/fordringar värderas till vad som ska erläggas till eller erhållas från Skatteverket.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över den bedömda nyttjandeperioden. Mark skrivs inte av då nyttjandeperioden är obegränsad.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Bostadsbyggnad	50 år (2 %/år)
Ekonomibyggnad och Torps kraftstation	25 år (4 %/år)
Vindkraftverk	20 år (5 %/år)
Markanläggning	10-20 år (10 %-5 %/år)

Vid varje balansdag sker en prövning av anläggningstillgångens värde och den skrivs ned om den bedöms ha ett lägre värde än bokfört värde och det kan antas att värdenedgången är bestående. Om det inte längre finns skäl för nedskrivningen återförs den. Nedskrivningen och återföringen redovisas i resultaträkningen.

Finansiella instrument

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar i form av aktier, obligationer och andra långfristiga värdepappersinnehav redovisas till anskaffningsvärdet minskat med eventuell nedskrivning.

Vid varje balansdag sker en prövning av anläggningstillgångens värde och den skrivs ned om den bedöms ha ett lägre värde än bokfört värde och det kan antas att värdenedgången är bestående eller om värdenedgången bedöms vara väsentlig. Om det inte längre finns skäl för nedskrivningen återförs den. Nedskrivningen och återföringen redovisas i resultaträkningen.

Prästlönefundsplaceringar

Prästlönefundsmedel utgör en separat förvaldat tillgångsmassa, motsvarande förvaltningens bundna prästlönefondskapital, där insättningar och uttag ur värdepappersportföljen sker i samband med köp och försäljning av prästlönefastigheter. Samtliga tillgångar och eventuella fondlikvidskulder som är relaterade till portföljen redovisas på raden Prästlönefondsmiddel i balansräkningen. Prästlönefondsmidlen förvaltas långsiktigt och redovisas som anläggningstillgång. Förvaltningen av prästlönefondsmidlen utgör en kärnverksamhet i förvaltarens uppdrag och redovisas som egen rörelsegren. Avkastningen från prästlönefondsmidlen redovisas på separat rad under verksamhetens intäkter.

För de marknadsvärderade instrument som ingår i prästlönefondsmidlen sker en kollektiv värdering. Detta innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskriv-

ningsbehov avräknas orealiserade förluster mot orealiserade vinster inom portföljen.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde, det vill säga marknadsvärdet.

Varulager

Varulager redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först-in-först-ut-principen. Nettoförsäljningsvärdet är försäljningsvärdet efter avdrag för beräknad försäljningskostnad.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de skall infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar prästlönetillgångarnas in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamhet, finansieringsverksamhet samt förvaltade prästlönetillgångar. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras rörelsemedel bestående av kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Att lämna så kallade fornstubbar ingår som viktiga delar i skogs-skötseln.

Tilläggsupplysningar/Noter (tkr)

	2014	2013
Not 1. Information om oberoende rörelsegrenar		
Rörelsens intäkter fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande:		
Skog	60 980	64 286
Jord	4 104	3 934
Kraft	4 823	3 732
Fond	8 721	12 899
	78 628	84 851
Rörelseresultatet fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande:		
Skog	24 450	31 077
Jord	1 348	1 080
Kraft	329	1 548
Fond (exklusive realisationsresultat försäljning prästlönefastigheter)	8 123	12 090
Realisationsresultat försäljning jordbruksfastigheter	1 718	8 924
Realisationsresultat försäljning skogsfastigheter	37 677	23 684
	73 645	78 403
Not 2. Intäkternas fördelning		
Intäkter prästlönefastigheter		
Intäkter skog		
Rotposter	1 273	7 113
Leveransvirke	56 267	53 450
Jaktarrenden	2 854	2 708
Övriga intäkter	586	1 015
	60 980	64 286
Intäkter jord		
Jordbruksarrenden	4 078	3 893
Övriga intäkter	26	41
	4 104	3 934
Intäkter kraft		
El och nät ersättningar	2 975	2 133
Elcertifikat	1 186	619
Arrenden vindkraft	662	303
Försäkringsersättning	0	677
	4 823	3 732
	69 907	71 952
Intäkter prästlönefond		
Utdelningar	1 978	1 833
Realisationsresultat nordiska aktiefonder	1 107	2 847
Strukturerade produkter, utländska aktiefonder optioner mm	9 699	4 834
Ränteplaceringar	812	437
Nedskrivning(-)/återföring nedskrivning(+)	-4 875	2 948
	8 721	12 899

Tilläggsupplysningar/Noter (tkr)

	2014	2013
Jämförelsestörande poster		
Vägunderhåll jord Fjällestorp 1:1 vid delavyttring	0	-610
Försäkringsersättning Torps kraftverk	0	677
Nedskrivning(-)/återföring(+) värdepapper prästlönefonden	-4 875	2 948
	-4 875	3 015
Not 3. Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		
Material och varor	1 901	1 256
Avverkning	18 310	17 096
Skogsvård	5 113	5 190
Avsättning(+)/upplösning(-) skogsvårdsavsättning	-390	-853
	24 934	22 689
Jämförelsestörande post		
Upplösning skogsvårdsavsättning	0	-853
Not 4. Inhyrd personal		
Personal från stiftet har varit engagerade i verksamheten med en arbetsinsats motsvarande 8,9 årsarbetare (8,5), 2,8 kvinnor (2,8) och 6,1 män (5,7).	6 305	5 810
Not. 5, 6. Övriga externa kostnader		
Fastighetskostnader	2 004	1 424
Arrendekostnad mark	148	0
Exploateringskostnader	0	95
Vägar och dikning	3 489	3 201
Naturvård	96	184
Försäkringar	558	555
Arrende vindkraftverk	1 271	825
Konsulter	119	108
Fastighetsskatt	315	254
Reparation och underhåll maskiner och inventarier	450	329
Administrationskostnader, stiftskansliet	1 323	1 082
Egendomsutskottet, arvoden m.m.	122	97
Bidrag extern verksamhet	51	25
Förvaltningsavgift Swedbank	222	228
Övriga kostnader	579	432
	10 747	8 839
Arvoden och kostnadsersättningar till revisorer		
Kvalificerade revisorer		
PricewaterhouseCoopers		
Revisionsuppdrag	107	62
Skatterådgivning	25	5
Andra tjänster	7	0
Övriga valda revisorer		
Revisionsuppdrag	21	21
	160	88
	10 907	8 927

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på prästlönetillgångarnas revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föränleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

Tilläggsupplysningar/Noter (tkr)

	2014	2013
Not 7. Resultat från finansiella investeringar		
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		
Räntor	1 294	1 909
Utdelning Södra	29	54
Realisationsresultat vid försäljning kortfristig placering	-600	-589
	723	1 374
Not 8. Bokslutsdispositioner		
Förändring periodiseringsfond	-2 000	-3 200
Skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan, vindkraftverk	-500	-9 000
Avsättning ersättningsfond byggnader och markanläggningar	0	-677
	-2 500	-12 877
Not 9. Skatt på årets resultat		
Avvikelse beräknad skatt tax 2011, 2012 och 2013	26	420
Aktuell skatt	-1 499	-2 221
	-1 473	-1 801
Not 10. Prästlönefastigheter		
Ingående anskaffningsvärde	673 174	612 808
Överfört från pågående	0	300
Inköp under året	61 709	65 458
lanspråktagen ersättningsfond	0	-677
Försäljningar och utrangeringar	-20 426	-4 715
	714 457	673 174
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående avskrivningar	7 778	6 898
Försäljningar och utrangeringar	-55	0
Årets avskrivningar	970	880
	8 693	7 778
Utgående ackumulerade avskrivningar		
	705 764	665 396
Taxeringsvärden		
Mark	1 507 094	1 200 900
Byggnader	44 428	27 320
	1 551 522	1 228 220

Prästlönetillgångarna omfattas från och med 2000 av bokföringsskyldighet. I den öppningsbalansräkning som upprättades 2000-01-01 värderades fastighetsbeståndet, med stöd av BFN U 95:3, till ett försiktigt beräknat marknadsvärde vilket ansågs motsvara då aktuella taxeringsvärden.

Tilläggsupplysningar/Noter (tkr)

	2014	2013
Not 11. Vindkraftverk och markinventarier		
Ingående anskaffningsvärde	31 424	0
Överfört från pågående nyanläggning	0	31 424
Inköp under året	203	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	31 627	31 424
Ingående avskrivningar	314	0
Årets avskrivningar	1 591	314
Utgående ackumulerade avskrivningar	1 905	314
Utgående bokfört värde	29 722	31 110
Not 12. Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar		
Ingående balans	346	14 626
Kostnadsförda exploateringskostnader och vägunderhåll	0	-705
Ersättning från Fjällestorps vägsamfällighet	-112	0
Avslutade mot realisationsresultat försålda fastigheter	-120	-340
Utgifter under året	667	18 489
Under året färdigställda tillgångar	0	-31 724
Utgående balans	781	346
Not 13. Prästlönefonden		
Noterade aktier och aktiefonder, anskaffningsvärde	95 611	92 772
- " - bokfört värde	95 611	92 772
- " - marknadsvärde	123 792	109 224
Noterade strukturerade produkter, anskaffningsvärde	16 573	51 787
- " - bokfört värde	16 573	51 787
- " - marknadsvärde	17 330	56 420
Noterade räntebärande värdepapper, anskaffningsvärde	29 867	37 328
- " - bokfört värde	29 867	37 328
- " - marknadsvärde	30 356	37 771
Onoterade värdepappersinnehav, anskaffningsvärde	12 000	27 140
- " - bokfört värde	7 125	27 140
Övriga placeringar, anskaffningsvärde	47 075	1 707
- " - bokfört värde	47 075	1 707
Summa anskaffningsvärde	201 126	210 734
Summa bokfört värde	196 251	210 734
Avräkningar övriga balansposter bokfört värde	-8 016	-22 479
Summa bokfört värde prästlönefonden	188 235	188 255
Förändring prästlönefondsmedel		
Ingående anskaffningsvärde	186 548	218 192
Överföring till driften	-15 140	0
Förändring avräkningar övriga balansposter	14 463	-8 029
Inköp	50 928	95 077
Försäljningar	-90 764	-118 692
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	146 035	186 548
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0	-3 920
Försäljningar	0	972
Årets nedskrivningar(-)/återföringar(+)	-4 875	2 948
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-4 875	0
Banktillgodohavande	47 075	1 707
Utgående bokfört värde	188 235	188 255

Tilläggsupplysningar/Noter (tkr)

	2014	2013
Not 14. Övriga långfristiga värdepappersinnehav		
(Avser 378,5 andelar i Stiftsvinden 1, Göteborg ekonomisk förening)		
Ingående anskaffningsvärde	0	0
Överföring från prästlönefonden	15 140	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	15 140	0
Not 15. Långfristiga fordringar		
(Avser insatser Södra)		
Ingående anskaffningsvärde	723	690
Tillkommande fordringar	0	33
Avgående fordringar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	723	723
Not 16. Lager		
Virkeslager	838	509
	838	509
Not 17. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		
Försäkringspremier	139	140
Extra ränta kyrkkontot driftmedel	264	0
Upplupna virkesintäkter	1 671	4 945
Avräkning skogsförvaltningsavtal Lunden-Grumshult	0	104
Slutlig förvaltningskostnad Stiftet	0	10
Upplupna ersättningar elfsg och elcertifikat	598	1 414
Fordran Rabbalshede arrendeersättning	252	0
Övriga poster	14	87
	2 938	6 700
Not 18. Kortfristiga placeringar		
Noterade räntebärande värdepapper, anskaffningsvärde	18 665	53 368
- " - bokfört värde	18 665	53 368
- " - marknadsvärde	18 665	53 374

Not 19. Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 48 670 tkr (0 tkr) behållning på det s.k. kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå. De regelverk som styr kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Tilläggsupplysningar/Noter (tkr)

Not 20. Förändring av eget kapital

	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital	
	Prästlöne- fastighets- kapital	Prästlöne- fonds- kapital	Balanserat resultat	Redovisat årsresultat
Belopp vid årets ingång	696 852	188 255	31 937	32 191
Omföring av föregående års resultat			32 191	-32 191
Köp prästlönefastigheter	61 912	-61 912		
Nettoökning pågående arbeten	435	-435		
Försäljning prästlönefastigheter bokfört värde	-20 371	20 371		
Omföring av avskrivningar	-2 561	2 561		
Årets resultat				70 395
Avsättning till bundet eget kapital:				
Omföring av realisationsvinst/förlust fastigheter		39 395		-39 395
Värdesäkring enligt KO 46:11		0		0
Utdelning				
Utdelning till andelsägande församling/samfällighet			-14 000	
Särskild utjämningsavgift till Stiftet			-14 000	
	736 267	188 235	36 128	31 000

	2014	2013
Not 21. Obeskattade reserver		
Periodiseringsfond		
Beskattningsåret 2011	4 300	4 300
Beskattningsåret 2012	4 100	4 100
Beskattningsåret 2013	3 200	3 200
Beskattningsåret 2014	2 000	
	13 600	11 600
Ingående ackumulerade avskrivningar utöver plan	9 000	0
Skillnad mellan årets bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	500	9 000
Avsättning till ersättningsfond för byggnad och markanläggning	0	677
lanspråktagande ersättningsfond anskaffn. byggnad och markanläggning	0	-677
Utgående bokfört värde obeskattade reserver	23 100	20 600
Not 22. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
Förutbetalda arrendeintäkter och hyror	797	767
Förutbetalda vindkraftsarrenden	903	951
Förutbetalda arrenden för mobilmaster	349	361
Förutbetalda jaktträtsavgifter	1 447	1 358
Serviceavtal vindkraftverk	55	0
Arrende vindkraftverk 2013	0	531
Upplupen revisionskostnad	66	0
Pensionskostnader Stiftet	254	206
Avräkning skogsförvaltningsavtal Lunden-Grumshult	827	0
Övriga upplupna kostnader	48	48
	4 746	4 222

Årsredovisningens undertecknande

Göteborg 2015-04-23

Per Eckerdal
ordförande

Åke Andreasson
vice ordförande

Mats Rimborg

Bengt Inghammar

Göran Karlsson

Sara Waldenfors

Renate Andersson

Ulrika Lagerlöf Nilsson

Camilla Widepalm Heurén

Mary Österström

Sara Sandelin

Tord Nordblom

Thomas Jönsson

Jonas Noréus

Vår revisionsberättelse har avgivits 2015-05-06

Göran Göransson
ordförande

Olle Björnström
vice ordförande

Olof Berg

Iris Wikrén

Roger Frantzich

Klas Björnsson
auktoriserad revisor

Fastigheten Bollebydgs Prästgård 1:1 är aktuell för exploatering. Det kräver mycket arbete av en liten kommun där man bygger en ny stadsdel. Tusentals familjer ska där få gångavstånd till både centrum och den nya stationen. Det kräver förskolor, skolor, butiker, vägar, grönområden, omsorg och allt annat som ska göra Bollebygd till en attraktiv bostadsort på rimligt avstånd från jobben i Göteborg. Läs mer på sidan 6-7.

Revisionsberättelse

Till stiftsfullmäktige i Göteborgs stift avseende Göteborgs Stifts Prästlönetillgångar, Org nr 857201-3764

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Göteborgs stifts prästlönetillgångar för år 2014.

Stiftsstyrelsens ansvar för årsredovisningen

Det är stiftsstyrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som stiftsstyrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Granskningen har utförts enligt god revisionsred. För den auktoriserade revisorn innebär detta att denna utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionsred i Sverige. Dessa standarder kräver att den auktoriserade revisorn följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur stiftet upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i stiftets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i stiftsstyrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Göteborgs stifts prästlönetillgångars finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra förordningar samt kyrkoordningen

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även reviderat stiftsstyrelsens förvaltning för 2014.

Stiftsstyrelsens ansvar

Det är stiftsstyrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt kyrkoordningen.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i stiftet för att kunna bedöma om någon ledamot av stiftsstyrelsen har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet. Vi har även granskat om någon ledamot av stiftsstyrelsen på annat sätt har handlat i strid med kyrkoordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Göteborg den 6 maj 2015

Göran Göransson

Olle Björnström

Olof Berg

Iris Wikrén

Roger Frantzich

Klas Björnsson
Auktoriserad revisor

Andelsägare, andelstal och utdelning för år 2014

Förteckning över utdelad vinst från prästlönetillgångarna i kronor

Pastorat/Församling	Andelstal	Utdelning	Samfällighet/Församling	Andelstal	Utdelning
Björketorp	0,686	96 040	Orust	1,543	216 020
Bokenäset	0,882	123 480	Partille	0,442	61 880
Bollebygd	1,455	203 700	Romelanda	0,243	34 020
Bro	0,360	50 400	Rommele(Skara stift)	0,747	104 580
Fagered	3,718	520 520	Skallsjö	0,107	14 980
Falkenberg-Skrea	0,945	132 300	Skeplanda	1,387	194 180
Fjärås-Förlanda	2,166	303 240	Snöstorp	3,367	471 380
Fritsla-Skephult	0,264	36 960	Solberga	0,564	78 960
Getinge-Oskarström	3,069	429 660	Spekeröd-Ucklum	0,347	48 580
Gunnarp	1,166	163 240	Stafsinge	0,179	25 060
Göteborgs kyrkliga samf	6,051	847 140	Starrkärr-Kilanda	0,401	56 140
Halmstad	2,827	395 780	Stenungsund	0,454	63 560
Harplinge-Steninge	0,845	118 300	Stora Lundby-Östad	1,508	211 120
Herrestad	0,059	8 260	Strömstad	3,020	422 800
Himledalen	1,973	276 220	Susedalen	1,657	231 980
Hök	2,642	369 880	Sätilla	1,776	248 640
Istorp	1,208	169 120	Södra Sotenäs	0,003	420
Kind	13,883	1 943 620	Söndrum-Vapnö	1,736	243 040
Kinnarumma	1,186	166 040	Tanum	2,794	391 160
Kungsbacka-Hanhals	0,244	34 160	Tjörn	0,424	59 360
Kungälv-Ytterby	0,095	13 300	Torestorp	1,285	179 900
Kville	1,053	147 420	Torsby	0,796	111 440
Laholm	0,598	83 720	Torup	2,074	290 360
Landvetter-Härryda	1,203	168 420	Tossene	0,269	37 660
Lilla Edet	0,674	94 360	Träslöv	1,131	158 340
Lindberg	0,863	120 820	Tvååker	1,279	179 060
Lindome	0,841	117 740	Tölö-Älvsåker	1,444	202 160
Ljungkile	0,540	75 600	Uddevalla	0,321	44 940
Lysekil	0,883	123 620	Särö	0,201	28 140
Löftadalen	1,499	209 860	Varberg	0,029	4 060
Morup	0,395	55 300	Veddige-Kungsäter	1,541	215 740
Munkedal	2,143	300 020	Vessige	2,319	324 660
Mölnadal	0,846	118 440	Vinberg-Ljungby	1,011	141 540
Onsala	0,263	36 820	Värö-Stråvalla	0,824	115 360
			Västra Mark	1,883	263 620
			Åsunden(Skara stift)	2,094	293 160
			Öckerö	0,016	2 240
			Örby-Skene	1,259	176 260
Summa				100,000	14 000 000
Göteborgs stift Särskild utjämningsavgift					14 000 000
Summa utdelad vinst					28 000 000

Svenska kyrkan
GÖTEBORGS STIFT

Box 11937
404 39 Göteborg
031-771 30 00
www.svenskakyrkan.se/goteborgsstift
goteborgsstift@svenskakyrkan.se